

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti



Erja Lyytinen tekee
pääsiäispashansa
itse

► Takasivu



Päivi Nerg
kutsuu pohtimaan
omaa käytöstä

► Sivu 4



Armoa ja vapautta
kaivataan, tietää
Jouko Koistinen

► Sivut 10

Siunausta koteihin



Piispan pääsiäistervehdys 2020

LÄPI LUKKOJENKIN!

Samana päivänä, viikon ensimmäisenä, opetuslapset olivat illalla koolta lukittujen ovien takana, sillä he pelkäsivät.” Lukittujen ovien taakse piiloudutaan monia asioita. Johanneksen evankeliumissa apostolit pelkäsivät valtaapitäviä juutalaisia. Sotien aikana suomalaiset pelkäsivät pommeja ja uutisia omaisten kaatumisista.

Kuluvana keväänä olemme suojautuneet kotiovien taakse jotakin sellaista, joka on niin pieni, ettei sitä voida silmin havaita. Juuri salakavala näkymättömyys tekee siitä niin hankalan vastustajan. Se osaa kätkeytyä, ehtii aina edelle, ujuttuu elimistöön ja iskee sisältä käsin.

Epidemia koettelee mukavuudenhaluamme. Vähättelettä aitoja harmeja arvelen, että monelle voimiansa ääri-ajoilla työtä puskevalle aikuiselle ei ole pelkästään huono asia, että nyt on pakko pysähtyä, hiljentyä ja viettää aikaa yhdessä lähimpien kanssa.

Mutta myös kärsivien lista on pitkä. Yrittäjät pelkäävät koko omaisuutensa puolesta, työntekijät työpaikkojensa puolesta. Eniten kärsivät ne, jotka muutenkin ovat heikossa asemassa: vanhukset ja perussairaat. Maailman mittakaavassa kehittyvät maat kärsivät enemmän kuin länsimaat.

Yhteiset vastoinkäymiset kirkastavat myös sen, että kuulumme yhteen. Siksi on ollut rohkaisevaa seurata, kuinka ihmisissä on herännyt myötätunto, vastuuntunto ja luova auttamishalu. Tästä selvitään yhdessä.

Nilsiläinen **Sirkka** totesi johtavassa maakuntalehdessä jotakin oivaltavaa: ”Minä olen jo 91-vuotias, tässä iässä eivät taudit enää pelota.” Hän tuskin tarkoittaa välinpitämättömyyttä. Pikemminkin kuulen siinä elämäkokemuksen, ehkä



TUULA HYTTINEN

uskonvakaumuksenkin tuomaa levollisuutta. asiat ovat hyvin. En murehdi huomista. Luotan siihen, että mitä tahansa tapahtuu, minusta pidetään huolta. Elänpä tai kuolen, minulle käy hyvin.

Kristillisessä uskossa toivo ei perustu pelkästään toiveajatteluun. Lukittujen ovien takana pelkäävien keskelle ilmes-

tyy itse Ylösnoussut: ”Yhtäkkiä Jeesus seisoi heidän keskellään ja sanoi: Rauha teille!”. Tämän sanottuaan hän näytti heille haavansa. ”Ilo valtasi opetuslapset, kun he näkivät Herran.”

Ylösnoussut Kristus on elämän ja kuoleman Herra. Hän kärsi puolestamme, sovitti syntimme ja kukisti kaiken pahan vallan. Siinä kukistui kuoleman

valta, myös sen näkymättömän hyökkäyksen.

Siksi toivon, että tänä pääsiäisenä laulamme lujaa ja iloisesti niin, että kuuluu aina seinänaapureille saakka: ”Läpi lukkojenkin Herra Jeesus tulla voi, kuolleista hän noussut on!”

PIISPA JARI JOLKKONEN

LYHYESTI

#SILMÄTRISTISSÄ

Somevaikuttajia kummityöhön

KIRKON JA SOMEVAIKUTTAJIEN yhteistyössä nostetaan esiin kummitarinoita. Maaliskuun aikana kirkko aloittaa yhteistyön viiden sosiaalisen median vaikuttajan kanssa. He kertovat muistoja kummeistaan ja jakavat kokemuksiaan sekä vinkkejään kummina olemisesta.

Kirkko haluaa tukea kummien ja kummilasten välistä yhteyttä ja tuoda uusia näkökulmia kummin tehtävään myös vertaistarinoiden kautta.

Kevään aikana **Jasminsofi, Arttu Lindeman, Mutsimedia, Ville Mäkipelto** sekä **Sita Salminen** toimittavat omia kummitarinoitaan sosiaalisen median kanavillaan (YouTube ja Instagram).

Jasminsofi (@jasminsofi) on 25-vuotias vaikuttaja Turusta, joka on juuri saanut ensimmäisen kummilapsensa. Lahtelainen rap-artisti ja tubettaja Arttu Lindeman (@arttulindeman) jakaa lämpimiä muistoja omista kummeistaan. Lisäksi joku Artun seuraajista pääsee viettämään kummiteemaista päivää Artun kanssa.

Mutsimedia www.mutsimedia.fi (@mutsimedia) julkaisee ajankohtaisia sisältöjä muun muassa perhe-elämästä ja vanhemmuudesta. Luvassa on esimerkiksi tarina, miten kummius sai käymään rippikoulun aikuisiällä.

Ville Mäkipelto (@viljamitz) on tubettava teologian tohtori. Hän lupaa muun muassa listata 10 tunnetuinta kummiä ja kertoa, miten he ovat tehtävää toteuttaneet. Sita Salminen (@sitasalminen) on Helsingissä asuva vaikuttaja, joka on kahden lapsen kummitäti.

Kummin tehtävä koetaan yleensä positiivisena ja tärkeänä. Kummiuhde muotoutuu aina omannäköiseksi ja voi vaihdella eri elämäntilanteissa. Ideoita tapaamiseen ja yhteiseen tekemiseen voi katsoa kumminkaa.fi

#kumminkaa



RIITTA MURTORINNE

Seurakunnissa poikkeusjärjestelyjä

Jumalanpalveluksia välitetään verkossa

Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen sanajumalanpalvelus Tuomiokirkosta välitetään seurakuntalaisille verkon välityksellä virtuaalisesti.

Siilinjärven seurakunta välittää jumalanpalveluksia verkossa sunnuntaisin.

Tuomiokirkko on auki yksityistä hiljentymistä varten jumalanpalveluksen jälkeen

Jumalanpalveluksen jälkeen Tuomiokirkko on avoinna sunnuntaisin klo 15 saakka. Paikalla on pappi tai muu seurakunnan työntekijä keskustelua ja sielunhoitoa varten.

Kirkot ovat auki

Tuomiokirkko, Alavan, Neulamäen, Pyhän Johanneksen, Kallaveden ja Puijon kirkot ovat avoina keskustelua ja hiljentymistä varten arkisin klo 10-14. Kirkossa muistetaan kansaa esirukouksin.

Siilinjärven kirkko on avoinna hiljentymiseen ja keskusteluun keskiviikkoisin klo 11.30-13.

Kirkolliset toimitukset hoidetaan poikkeusjärjestelyin

Seurakuntien työntekijät sopivat yhdessä perheiden ja omaisten kanssa kirkollisten toimitusten, kuten kasteen, vihkimisten tai hautajaisten järjestämisestä. Osallistumismäärä pyritään ohjeen mukaisesti rajaamaan 10 henkilöön. Hautajaistilaisuudet voidaan myös toteuttaa haudalla tapahtuvana siunaamisena.

Siilinjärvellä haudataan siunaamiset toimitetaan hautausmaalla.

Viikkotoiminta keskeytetään toistaiseksi

Seurakuntien muu viikkotoiminta keskeytetään toistaiseksi. Toimintaa järjestetään mahdollisuuksien mukaan verkkoon.

Myös tv ja radio lähettävät hartausohjelmia

Kirkko palvelee seurakuntalaisiaan yhteistyössä Yleisradion kanssa sähköisesti radiohartauksien, radio- ja tv-jumalanpalvelusten sekä Pisara-hartausohjelman välityksellä.



Muutokset sekä tv- että radiojumalanpalveluksissa ja myös radiohartauksissa ovat mahdollisia. Hartausohjelmia voi seurata myös monilta eri verkkosivuilta.

Perheneuvonta, sairaalasielunhoito, diakoniatyö ja oppilaitostyö

Perheneuvonnan ja sairaalasielunhoidon sekä muut sielunhoidolliset keskustelut järjestetään. Keskustelut hoidetaan mahdollisuuksien mukaan puhelimitse tai virtuaalisesti.

Seurakuntien toimistot ja keskusrekisteri, hauta- ja puistotoimisto ja hallintopalvelut

Seurakuntien toimistot, keskusrekisteri, hauta- ja puistotoimisto ja hallintopalvelut palvelevat arkisin klo 9-15 puhelimitse ja sähköpostilla.

Siilinjärvellä kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto palvelevat arkisin klo 9-14 puhelimitse ja sähköpostilla.

Tiedot voivat muuttua, tarkista viimeisimmät tiedot seurakuntien verkkosivuilta.

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi



Rukouksen ovi on auki

Emerituspiispa **Matti Sihvonen** oli valmistanut hienon saarnan talvisodan päättymisen 80-vuotispäivän muistojumalanpalvelukseen.

”Elämä on meille jokaiselle arvaamaton ja täynnä kysymyksiä. Se vaatii käyttämään kaiken viisauden, jotta selviäisimme yksilöinä, ja että selviäisimme kansana. Voi käydä niin, että vaikka panemme yhteen kaiken viisautemme ja taitomme, joudumme kuitenkin toteamaan, että omat neuvot ovat lopussa. Tulee mieleen, että emme ole vielä turvautuneet häneen, jolla on kaikki valta. Rukouksen ovi on auki. Siitä huolimatta välistä näyttää, ettei kukaan voi auttaa. Epäusko pimittää toivon. Mutta silloinkin voi huutaa ’Minä uskon! Auta minua epäuskossani!’”

Uskoa, toivoa ja rakkautta ei ole peruttu

Tämä Sihvosen saarnan loppuosa sopii hyvin myös nykyhetkeen. Sihvosen koko saarna on luettavissa verkosta Puijon seurakunnan sivuilta.

Tässä poikkeuksellisessa maailmanlaajuisessa tilanteessa kirkon tärkeänä tehtävänä on nostaa esiin toivon ja lohdutuksen sanomaa. Kun monet paikat ovat kiinni - rukouksen ovi on aina auki.

Helsingin Kallion seurakunta oli myös hienosti hoksannut ja noston sosiaaliseen mediaan: uskoa ei ole peruttu, toivoa ei ole peruttu ja rakkautta ei ole peruttu.

Kirkon keskusteluapu on sinua varten, kun kaipaat kuuntelijaa huolissasi.

Rakas Jumala, Sinun eteesi me tuomme kaiken, mikä ahdistaa meitä: epävarmuuden, pelon, levottomuuden ja järkytyksen. Sulje meidät syliisi ja lohduta meitä ahdingossamme.

KUUKAUDEN VALINNAT

9

EKOPAASTOA vietetään 9. kertaa. Nyt teemana on vaatteiden vastuullisuus.

603

KESKUSSEURAKUNTATALON kauppaa ehdotetaan yhteiselle kirkkovaikuttajille vahvistettavaksi 603,00 €/kem2 Lehto Asunnot Oy:lle.

1 165 000

KAUNEIMMAT JOULULAULUT -kampanja keräsi viime vuonna historiansa parhaan tuloksen 1 165 000 euroa heikoimmassa asemassa olevien lasten hyväksi kehittyvisissä maissa.



POHJOISMAISET luterilaiset ja katolilaiset kirkonjohtajat ovat huolissaan pakolaistilanteesta Turkin ja EU:n rajalla. He vetoavat: ”Pelot eivät saa estää meitä ottamasta vastuuta lähimmäisistämme”. Julkaisemassaan kannanotossa kirkkojen johtajat korostavat henkilökohtaista ja yhteistä vastuunottoa lähimmäisistä. Kananoton on allekirjoittanut muun muassa arkkipiispa **Tapio Luoma**.

Kananotossa todetaan: ”Juuri nyt sekä uusi koronavirus että pakolaistilanne Euroopan laidoilla haastavat fyysisiä ja henkisiä rajojamme. Molemmille haasteille on yhteistä se, että ne vaativat henkilökohtaista ja yhteistä vastuunottoa yli kaikkien rajojen ja täysin poliittisista kannoista riippumatta. Ne haastavat meitä ihmisinä ja lähimmäisinä. Taakat on jaettava ja kannettava yhdessä. Jos epäonnistumme, menetämme inhimillisyytemme.”

RUKOILEN

Rakas Taivaallinen Isämme.

Onneksi näet sielumme

hädän ja epätoivon.

Sinulta mikään meissä ei ole salassa.

Saamme jäädä

rakastaville käsivarsillesi.

Sinä tiedät kuinka voit hoitaa meitä,

mitä tarvitsemme elämäämme

jotta löytäisimme rauhan ja

levollisuuden.

Suomi ei ole vielä VALMIS

Päivi Nerg tuntee pakolaiskriisit ja vihapuheet.



PAKOLAISKRIISI pahenee uudestaan maailmalla, kuva vuoden 2016 kriisistä Kreikan ja Makedonian rajalta Idomenin leiriltä.

Kun pakolaiskriisi oli edellisen kerran päällä, kuopiolaisille tuttu kasvo **Päivi Nerg** oli kriisin ytimessä sisäministeriössä työskennellessään. Hän kutsuu uudistamaan keskustelukulttuuria.

Päivi Nerg toimi aiemmin Kuopion, myöhemmin Itä-Suomen yliopiston hallintojohtajana ja aktiivisesti myös seurakunnan luottamushenkilönä. Tällä hetkellä hän työskentelee valtiovarainministeriössä hallintopolitiikan alivaltiosihteerinä.

Millaisia ajatuksia Sinulla herää, kun katsot ajankohtaista tilannetta Turkissa ja Kreikan rajalla, Syyriassa tai muualla, missä pakolaiskriisi kuplii?

”Uutiset nostavat esille muistikuvia, välähdyksiä vuoden 2015–2016 tapahtumista. Löytyy jotakin liiankin tuttua. Silloinkin Turkin pakolaisleirit olivat keskustelun keskiössä. Myös rajojen sulkemista esitettiin.”

EU-varautuminen uuteen, meneillään olevaan pakolaiskriisiin mietityttää:

”Pohdin, ehdittiinkö tällä välillä saada rivejä suoraksi? Ainakin EU:n ulkorajojen valvontaa olisi pitänyt tehostaa. EU:n yhteisen rajavartiolaitoksen Frontex-valmiudessa on hyvin edetty.”

Yhteisvastuumekanismit maailman pakolaistilanteen auttamiseksi ovat Nergin mukaan pahasti kesken. ”Kaikki apu lähtömaiden tilanteiden parantamiseen on ensiarvoista. Mutta unohtaa ei pidä - eikä voi - sitä väkimmäää, joka on jo tullut pakolaisleirille.”

Leirit on tarkoitettu väliaikaiseen asumiseen, tilanteen selvittämiseen ja uuden osoitteen odotteluun.

”Ne eivät ole pitkäaikaiseen asumiseen tarkoitettuja, ja nyt niissä joudutaan asumaan vuosia. Yhteisiä keinoja tarvitaan tilanteen voittamiseksi. Kaikkia tämän hetken leirien tilanteita en edes tiedä, koska nämä eivät enää kuulu työkuvaani.”

Kanada on hyvä esimerkki siitä, miten pakolaisten integrointi isäntämaahan on hoidettu. Siellä on tehty selkeä järjestel-

mä pakolaisten tuomiseksi maahan ja sen jälkeen kotouttamiseen. Huonoja esimerkkejä löytyy Nergin mukaan suurimmasta osasta EU-maista: strategiaa ei ole tehty, ei ole päätetty mekanismeista, joilla tilanne hoidetaan.

Tappouhkauksia ja vääristelyä

Päivi Nerg oli myös julkisuuden ytimessä vaikeassa tilanteessa pakolaiskriisin vyöryessä päälle. Uusi tilanne oli myös poliittisesti räjähdysherkkä.

”Sain tappouhkauksia, koin maalittamista somessa, nimittelyä, sanomiseni vääristelyä. Tätä tekivät ne, joiden mielestä olimme liian leppisiä ja jotka ajoivat rajoja kokonaan kiinni, mutta myös ne, jotka näkivät viranomaiset liian tiukoiksi. Henkilökohtaista turvallisuuden hoitamisen tasoa jouduttiin hetkellisesti nostamaan ja liikkumista rajoittamaan.”

Myös kirkon sisällä pakolaiskriisin hoitaminen jakoi mielipiteitä. Lentokentällä pakkopalautuksia tehneitä poliiseja vastusti muun muassa pantapaitainen pappi.

Prosessit eivät ole kunnossa.

”Kaikkea tietoa ei voi koskaan sanoa julkisuuteen, ja viranomainen tekee työtään yhdessä sovittujen sääntöjen mukaisesti. Virheitäkin tapahtuu.”

Millaisena näyttäytyi kirkko turvapaikan -toiminta?

”Kirkolla on luontaisesti velvollisuus auttaa jokaista apua tarvitsevaa. Kirkolla on myös velvollisuus haastaa kulloinkin vallassa olevia arvopohjan, oikeusvaltion, lainsäädännön ja muun sellaisen ajantasaisuudesta. Mutta jokaisen meistä, myös kirkon, on toimittava kulloistenkin lakien ja asetusten mukaan.”

”Oma kokemukseni kirkon turvapaikatöistä on ollut pääosin positiivinen. Dialogi viranomaisten kanssa toimi hyvin. Sana pääosin sisältää myös viittauksen juuri yksittäisiin viranhaltijoihin, jotka esiintyivät kirkon äänellä”, Päivi Nerg kommentoi.

”Suomi ei ole henkisesti ilmapiiriltään valmis avoimempaan maahanmuuttopolitiikkaan. Myöskään meidän prosessimme eivät ole vielä kunnossa.”

Sosiaaliturvan kannustettava työhön

Yksi keskeinen argumentti maahanmuutokeskustelussa on suomalainen sosiaaliturva ja sen houkuttelevuus vetovoimamiehenä. Nyt ollaan uudistamassa sosiaaliturvaa. Miten nyt pitäisi toimia, jotta kokonaisuudesta tulisi järkevä, tasapuolinen ja työhön kannustava nykyisille ja muualta tuleville suomalaisille?

”Sosiaaliturvan tulee olla osallisuuteen kannustava ja samanaikaisesti perusturvallisuuden tunteen antava. Ketään ei jätetä. Jokaisen tulisi kokea kuuluvansa tähän yhteiskuntaamme. Jokaisen tulisi kokea, että häntä tarvitaan ja että jokaiselta odotetaan omaa panosta yhteiseen hyvään.”

Sosiaaliturvaa ei aiemmilla hallituskausilla paljon työstetty, pohjatyönä tehtiin selvityksiä. Nyt alkaa komiteatyö uudistamisesta.

”Sotea sen sijaan on tehty vuodesta 2003... Nyt uusi hallitus otti lakityössä paljon vanhasta pohjaksi. Malli on lähes sama kuin edellinenkin, tosin ilman valinnanvapautta.”

”Sote kaadettiin, koska se on poliittisesti niin herkkä. Eduskuntamme koostuu suurimmaksi osaksi kunnallispolitiikoista: kahdella kolmasosalla kansanedustajista on samaan aikaan tehtävä myös kunnallispolitiikkona.”

”Sotessa on kyse myös vallan uusjaosta: politikkojen ja virkamiesjohdon vallan uusjaosta. Siinä on myös kyse vallan

ja päätöksenteon siirtymisestä hiukan kauemmaksi omasta kunnasta.”

Ei anneta lasten loppua

Päivi Nerg ottaa rauhallisen, vahvan asennon:

”Tässä työssä on nyt innostavaa tehdä koko julkisen hallinnon isoa kehittämistyötä. Miten valtio, kunnat ja tulevat maakunnat oikeasti pystyvät yhdessä tuottamaan meille kansalaisille ja yrityksille palvelut? Tässä toimintaympäristön myllerryksessä riittää haasteita: ikääntyminen, syntyvyyden lasku, talouden isot kysymykset, digitalisoituminen. Millä rakenteella ja millä toimintatavalla jatketaan, millaisilla teknologisella ratkaisilla?”

Syntyvyys, lasten asema, lapsimyönteinen ilmapiiri ovat tärkeitä asioita suomalaisessa yhteiskunnassa: ”Jos lapset loppuvat, meiltä loppuu työvoima ja sitä kautta työpaikat ja sitä kautta verot hoitaa vanhukia ja esimerkiksi alueille teitä.”

Ilmastokysymyksissä Nerg peräänkuuluttaa kokonaisuuden hahmottamisen, ymmärtämisen lisäämistä, ei esimerkiksi synnyttämättä jättämistä ympäristötekona: ”Äärimallit harvoin toimivat.”

Entä mitä näillä kokemuksilla ja näkemyksillä, alivaltiosihteerinä Päivi Nerg, haluaisit sanoa kansankiihottajille, somekeskustelun moderaattoreille, medialle, viranomaisille, seurakuntalaisille, kaikille lähimmäisille?

”Pysähdy joka kerran, kun kuulet vihapuhetta, tai vaikka vain toisten nollaamista oman erinomaisuuden kautta. Pysähdy ja pohdi omaa käyttäytymistäsi. Menetkö mukaan?”

”Vai lähdetäänkö luomaan dialogia? Entä jos kääntäisi keskustelun ehdottomuudesta armollisuuteen, toinen toistemme mielipiteiden kunnioittamiseen.”

Pienistä puroista syntyy iso joki, joka saadaan yhdessä aikaan:

”Muutetaan yhdessä keskustelukulttuuriamme luottamusta lisääväksi, avoimeksi!”

MITÄ MIELESSÄ?



Mämmi sopii vegaanillekin

Pääsiäinen lähestyy ja moni miettii, mitä herkkuja taikoisi pyhien ruokapäiväänsä. Lammas eri tavoin valmistettuna, sekä mämmi ja pasha edustavat perinteistä tarjontaa. Mutta millaista juhlaruokaa voisi laittaa pääsiäiseksi, jos haluaa noudattaa vegaanista ruokavaliota?

Mitä tarkoitetaan vegaanisella ruualla, Kuopion kansalaisopiston kotitalousopettaja Moona Heikkinen?

”Vegaaniset ruoat eivät sisällä mitään eläinperäistä: eivät lihaa, kanaa, kalaa, eivätkä maitoa, munia, liivatetta tai eläinperäisiä lisäaineita. Vegaanisen ruokavaliota taustalla ovat usein eettiset syyt eli eläinten hyväksikäyttö nyky muodossa koetaan vääräksi.”

Millaista tarjottavaa suosittelisit vegaanin pääsiäispöytään?

”Vegaanisessa pääsiäispöydässä esimerkiksi rosmariini-seitan tai hedelmäinen nyhtökaurapais-ti toimivat pääruokana. Makeista herkuista pasha onnistuu myös maidottomana.”

Entä sopiiko mämmi?

”Mämmi sopii vegaaneille sellaisenaan, mutta lisukkeisiin kannattaa varata kasvipohjais-ta vispikermää tai kaurajäätelöä.”

Onko vegaanisen ruuan laittaminen hankalaa?

”Nykyisin vegaaniruokaa on helppo tehdä, sillä valikoima laajenee jatkuvasti ja pienistäkin kaupoista löytyy jotakin sopivaa. Kasvipohjaisena saa erilaisia maidottomia valmisteita, kuten rahkaa ja kermää ja proteiinituotteita on joka makuun. Sekasyöjät saavat uusia makuelämyksiä kokeilemalla vegaanisia reseptejä ennakoluulottomasti. Maustamiseen kannattaa käyttää rohkeasti yrttejä ja mausteita, kuten garam masalaa ja savupaprikkaa.”

Näkykö kiinnostus vegaaniruokaa kohtaan kansalaisopiston kursseilla?

”Vegaanisia kursseja on ollut tarjolla kansalaisopistolla, mutta enemmän kiinnostaa vielä joustava ruokavalio, jossa erilaisia reseptejä kokeillaan ja kasvisruoan osuutta ruokavaliossa lisätään, mutta ei sitouduta tiukasti. Erilaiset erityisruokavaliot ovat tulleet jäädäkseen ja etenkin nuoret aikuiset ovat tiedostavampia ruokavalionsa vaikutuksista terveyteen, ympäristöön ja eläimiin.”

HELI HARING

KOHTAAMISIA

Saako kirkossa nauraa?

”Kirkossa pitää ehdottomasti nauraa, jos on aihetta. Onhan se kurjaa, jos pappi sanoo saarnassaan jotakin hauskaa eikä kenenkään ilme värähdä.”

”Kirkossa saa itkeä tai nauraa, sillä sinne pitääkin tulla omana itsenään”, sanoo teologian maisteriksi Itä-Suomen yliopistosta valmistunut **Hanna Lehto**. Hän on toiminut Rautavaaran seurakunnan talouspäällikkönä ja sittemmin Kuopion hiipakunnan piispan **Jari Jolkko-sen** erityisavustajana. Tätä nykyä hän on Turun alueeseurakunnan rekisterijohtaja.

Pappina Hanna Lehto on myös kokeillut tunnelman keventämistä. Kaikki eivät leikkiä ymmärrä ja seurakunnissakin on suuria eroja. Sydämelliset ja kaikesta kiitolliset rautavaaralaiset lähtivät yleensä heti mukaan, mutta monin paikoin

naamat pysyvät peruslukemilla. Tilannetajua ja herkkyyttä ei ole koskaan liikaa.

”Toinen juttu on aplodit. Aikaisemmin kirkossa taputtamista pidettiin kiellettyä, mutta kirkkokonsertit ovat muuttaneet tapoja. Nykyään taputetaan ihan spontaanisti, jos kanttori onnistuu loppusoitossa hyvin.”

”Jumalanpalveluksen toimittajat eivät ole esiintyneitä, mutta mikäpä silti estää kiittämästä hienosta musiikista. Aplodeihin esimerkiksi pappisvihkimyksissä on kehottanut piispakin.”

Huumori ja nauru on tehnyt monista työtilanteista ikimuistoisia. Nauru on hyvän yhteisön tunnusmerkki.

”Hautaansiunaamisessa minulla on tapana tehdä hiekkaristi lapion sijaan kädellä ja lopuksi seurakuntalaiset siunataan nostamalla oikea

käsi ylös kämmen edellä. Eräänä hikiänsä kesäpäivänä tunnelma oli kappelissa lohduton ja surullinen, mutta siitä huolimatta eturivin nuoret tytöt pyrskähivät nauruun. Jälkeenpäin huomasin, että hienojakoinen hiekka oli tarttunut käteeni ja se oli hiekasta ihan musta.”

KAIJA VUORIO



Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Kalevi Pitkänen
asianajotoimisto

**Asianajotoimisto
Kalevi Pitkänen Oy**

Puistokatu 6,
70110 KUOPIO
puh. 017 282 2211
www.kalevipitkanen.com
aatsto@kalevipitkanen.com
AA, VT Kalevi Pitkänen ja
OTT Piia Törhonen-Sirviö

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Tulliportinkatu 34, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 017-261 3065, 040-505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**Hautaustoimisto
Länsivuori**

Täyden palvelun
hautaustoimisto yli 50 vuoden
kokemuksella.

Savonkatu 25
70110 Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

Tietokoneapu

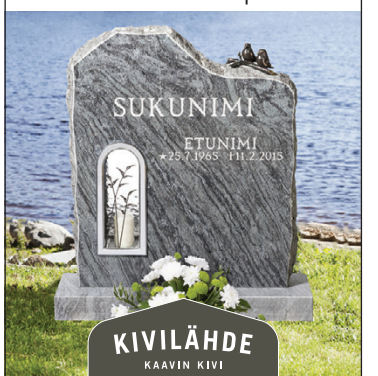
puhelimet & tabletit
**Kotitalous-
vähennys**

www.orden.fi

040 5844 045



**HAUTAKIVET
LISÄKAIVERRUKSET**
sekä kaikki kivialan palvelut



KIVILÄHDE
KAAVIN KIVI
• 1989 •
KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

NUORISOTYÖ KOULULLA on arkisia tapaamisia

Nuorisotyönohjaaja laittaa kahvin ja teen tulille. Kun kokeet ja tehtävät on jätetty luokkaan, nuoret moikkaavat tuttuja olotila Pärkissä.

Siilinjärven Ahmon koulun Pärkki on erityinen kohtaamispaikka – tila, joka perustettiin kynnyksettömäksi ohjaus- ja neuvontapaikaksi kolme vuotta sitten kunnan hankkeessa. Keskusteluiheet kumpuavat aina nuorten arjesta: milloin puhutaan harrastuksista, milloin päihteistä, milloin kesätoista.

”Nuoret kertovat omasta elämästään, syvällisiä asioita”, sanoo **Jaana Niiranen**. Hän tekee töitä Siilinjärven kunnassa ehkäisevän päihdetyön koordinaattorina.

Seurakunnan nuorisotyönohjaaja **Kari Kolehmainen** kertoo toimivansa opiskelun tukena, kuuntelijana ja juttukaverina. Kirkon työntekijänä Kolehmainen arvostaa arjen kohtaamisia niin nuorten kuin henkilökunnan kanssa.

Tavallisesti Pärkissä käy vähintään 20–30 nuorta. Tätä nykyä koulupäivystystä Siilinjärvellä toimii luterilaisen seurakunnan, kunnan nuorisotyön ja helluntai-seurakunnan yhteistyönä.

Pelataan vaikka Uno

”Pärkissä on rento tunnelma ja pystyy kaverien kanssa pelaamaan korttia”, **Nico Päiväniemi** sanoo. Hetken päästä pyöreä pöytä on täynnä Unon pelaajia ja tila on täynnä puhetta. Välillä kieli vaihtuu englanniksi.

Nuorten mielestä yhteiset välituntitilat ovat vähässä. Moni harmittelee, jos ei ehdi tulla Pärkkiin tai kun joutuu lähtemään kesken hyvien juttujen.

Pärkissä ohjaajat ovat olleet opiskelussa **Hayder Al-Sammarraien** apuna. ”Tällä on mukavaa. Voi pelata, ja olen tehnyt läksyjä Karin kanssa. Yhteiskuntaoppia”, poika sanoo.

”Joskus täällä voi harjoitella kokeisiin, kun on hiljaista”, **Aada Rytönen** kertoo.



NUORISOTYÖNOHJAAJA Kari Kolehmainen (vas.) ja Hayder Al-Sammarraie ovat tehneet Pärkissä läksyjä ja jutelleet tulevaisuuden suunnitelmista.



AADA Rytönen ja Nico Päiväniemi kaverineen viihtyvät Pärkissä välitunneilla.

”Koulutyö Ahmolla toteutuu monessa rakennuksessa ja porukka voi olla hajallaan, Pärkkiin kokoonnutaan yhteen”, Kari Kolehmainen sanoo.

Pärkissä saa myös rauhoittua ja opettajan luvalla voi tulla vaikka kesken oppitunnin.

Yhteistyö ja perinteet arvossa

Yhteistyö koulun henkilökunnan ja seurakunnan välillä on mutkatonta. ”Nuorisotyö koulun tiloissa on tärkeää. On vain hyvä, että koulussa on paljon eri aikuisia”, sanoo terveydenhoitaja **Seija Rantala**.

Terveydenhoitajan mukaan nuoret tarvitsevat matalankynnyksen tilaa, jossa voi vain piipahtaa. Parhaillaan 14 henkilön tilassa on jopa 40 nuorta.

Mitä kirkon ja koulun yhteistyö on? ”Teimme seurakunnan kanssa hyvän sopimuksen yhteistyöstä. Aamunavaukset, ryhmätykset, vierailijat, joul- ja pääsiäiskirkot sekä yhteistyö kriisitilanteissa”, Ahmon koulun rehtori **Heikki Pulkkinen** luettelee. ”Teemme mielellämme kirkkovierailuja, mutta kaikille yhteiset juhlat vietämme koulun omissa tiloissa. Kulttuuriperintöä ei kuitenkaan ole tarpeen muuttaa.”

Aamunavauksista annetaan ajateltavaa, välitunneilla jutellaan, ryhmätyksissä luodaan ilmapiiriä, kirkoissa ja hautausmailla pysähdytään perinteen ja kirkon sanoman äärelle, ja mukana ollaan vaikka koulun kansainvälisissä projekteissa. Seurakunnan nuorisotyöntekijä on päivystänyt Ahmolla viikoittain jo vuosikymmeniä. Hyvä jatkuu edelleen.

SINI-MARJA KUUSIPALO

KOLUMNI

Hetkessä paljoudesta erottuu tärkein

Kirjoitan kolumniani hetkellä, jossa maailma on keikahtanut päälleen. Viranomaiset sulkevat kokoontumis- ja harrastuspaikkoja. Meitä kaikkia kehoitetaan välittämään läheisistämme ja välttämään kokoontumisia, sairastumista ja toistemme altistamista virukselle, jolle vielä ei lääkettä löydy.

Olemme tilanteessa, johon olemme valmistautuneet ja harjoitelleet, mutta ehkä emme koskaan todellisuudessa uskoneet, että se voisi tulla todeksi.

Itse pohdiskelen, että yhtäkkiä asiat saavat mittasuhteet, olennainen erottuu epäolennaisesta. Keskeistä ei olekaan enää vain minä, minun huoleni

ja tarpeeni, vaan niiden ihmisten vointi, jotka riskiryhmään kuuluvat. Meille annetaan hetkessä ratkaisijan rooli. Minun tekemiselläni on vaikutusta. Minun päätöksilläni on merkitystä. Hetkessä paljoudesta erottuu tärkein.

Vilpitön auttamisen halu koskettaa. Töissä työkaverit auttavat toisiaan. Kahvikuppi tuodaan viestijän vierelle, joku tilaa lounasta kaikille, muut auttavat parhaalla mahdollisella tavalla. Kauempana työskentelevät kollegat tukevat toisiaan pohdinnoissa ja päätöksissä.

Samaan aikaan elämme pääsiäisen paaston aikaa. Omien valintojen tuumailun aikaa. Aikaa, jolloin voi

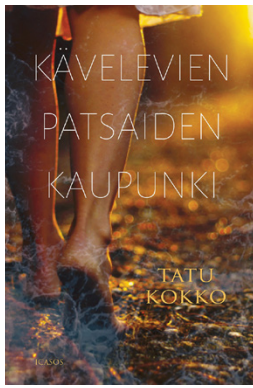
ajatella, mille asioille sydän sanoo kyllä, mille ei. Se, millaiseksi nämä pienet valintojen hetket muodostuvat ja kuinka vahvasti valinnat rakentuvat omien arvojen kautta, muodostaa meille vuorokauden mittaisen pienoiselämän. Muodostumme siitä, mihin aikamme käytämme ja millaisia valintoja teemme.

Sanotaan, että jos otamme ratkaisijan roolin, tiedämme, miksi herätä aamuun. Vaikka matka ei olisi helppo, on se merkityksellinen. On mielekästä ponnistella niiden asioiden eteen, jotka koemme oikeaksi. Silloin ei lasketa tunteja, silloin ollaan valmiita laittamaan itsensä likoon.

KIRSI SOININEN



KIRJALLISTA



Tatu Kokko:
Kävelevien patsaiden kaupunki. Icasos.
2019. 370 s.

Muottiin asettumattomat

Viime vuonna vietetty **Minna Canthin** 175-vuotisjuhlavuosi poiki monenlaista kirjallisuutta aikuisille ja lapsille tästä Kuopion kovimpana tunnetusta naisesta. Kuopiolainen **Tatu Kokko** yhtyy kirjailijan syntymäpäiväserenadiin romaanillaan *Kävelevien patsaiden kaupunki*.

Vilja, kolmekymppinen nainen, käy töissä kirjastonhoitajana päivisin, kirjoittaa ja tutkii Minna Canthia öisin ja ihailee yli kaiken emansipoitunutta pronssirouvaansa. Ja rakastuu, joskin kiintoisa ristiriita on se, että mieltietty on uskonnoltaan vanhoillinen sikhi.

Historian siipien havinaa tukee päähenkilön asuinympäristö

kaupunkimme harvinaisiin jugendtaloihin kuuluvassa Joutsenassa Hapelähteenkadulla. Idyllin sisällä on kuitenkin toisenlainen todellisuus: Vilja sairastaa skitsoaffektivistä kaksisuuntaista mielialahäiriötä ja harhat kuvataan niin vauhdikkaasti, että lukijakin saattaa helposti seota sanoissa.

Tyylikkäintä kirjassa onkin Viljan tarinan rinnalla kulkeva sopivasti faktaa ja fiktiota yhdistävä kertomus Minna Canthin elämästä.

Joka tapauksessa: Ei hullumpaa hupatusta.

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

Toiveita kuullaan

RAKENNESELVITYSTÄ tehtäessä on kuultava monia eri ryhmiä. Päätimme aloittaa helpoimmasta päästä eli työntekijöistä. Kaikille Kuopion seurakuntien ja yhtymän työntekijöille on lähetetty kyselylomake, johon toivomme runsaasti vastauksia. Tarkoituksena on kartoittaa, millaiset rakenteet palvelisivat heidän käsityksensä mukaan työtä parhaiten.

Miksi kannattaa kysyä työntekijöiltä? Joidenkin mielestä se saattaa olla turhaa. Kysyähän pitää ennen muuta seurakuntalaisilta, ajattelee moni. Olen vakuuttunut siitä, että kysyä pitää molemmilta.

Seurakuntalaisella on oikeus ajatella vain sitä, mikä palvelee häntä itseään tai hänen lähipiiriään. Työntekijältä vaaditaan enemmän. Hänen on ajateltava koko seurakuntaa, myös heitä, jotka käyvät harvemmin seurakunnan tilaisuuksissa tai osallistuvat vain vähän tai eivät koskaan osallistu seurakunnan järjestämiin tapahtumiin. He ovat nähneet työn monet vaiheet ja kokevat jokapäiväisessä elämässään, millaiset asiat ovat esteenä ihmisten tavoittamisessa.

Myös työnhyvinvointi on tärkeä asia. Jokaisella työntekijällä tulee olla tunne siitä, että

hänen näkemyksiään arvostetaan. Jokaisella on annettavaa pienten ja suurten muutosprosessien keskellä. Tyytyväinen ja innostunut työntekijä on iso voimavara, jota ei pidä hukata. Kun tämä kuulemiskierros on saatu käytyä, on aika astua seuraavaan vaiheeseen. Joudumme pohtimaan, miten luottamushenkilöiden ja muiden seurakuntalaisten kuuleminen toteutetaan. Niidenkin tuloksia odotan jo innolla ja luottavaisin mielin.

AULIKKI MÄKINEN

LUOTTAMUSHENKILÖ

Pidetään huolta toisistamme

Olin kirjoittanut valmiin kirjoituksen, jossa kerroin seurakuntayhtymässä olevista kolmesta selvitysyhmästä. Yksi selvittää seurakuntien rakennetta ja kaksi kiinteistöjen määrää ja kuntoa kaupungissa ja maaseudulla. Kirjoitin kirkon keskeisimmän tehtävän olevan jumalanpalvelusten pitäminen ja kannustin ihmisiä osallistumaan niihin. Lähetin valmiin kirjoituksen toimitukseen 10.3.2020.

Nyt elämme maaliskuun 18. päivää. Paljon asioita on tapahtunut viikon sisällä. Korona-viruksen aiheuttaman pandemian seurauksena Suomessa on tällä hetkellä poikkeusolot, jotka koskettavat meitä jokaista. Tilanne luo pelkoa ja epävarmuutta elämäämme.

Myös seurakunnissa on jouduttu miettimään, kuinka toimitaan vallitsevissa olosuhteissa. Seurakuntien kaikki toiminta, joissa ihmiset kokontuvat yhteen, on jouduttu keskeyttämään. Tämä tarkoittaa monelle sitä, että normaalit viikoittaiset ihmiskontaktit jäävät näkemättä. Useat joutuvat jäämään yksin kotiin.

Toivon, että erityisesti tässä tilanteessa jokainen miettisi hetken omaa lähipiiriään. Joudumme suojelemaan vanhuksiamme ihmiskontakteilta, mutta jo puhelinsoitto piristää päivää. Yksinäisyyden ja epävarmuuden tunne häviää, kun joku kysyy, mitä kuuluu tai tarvitsetko jotain kaupasta, voin tuoda ovellesi?

Mutta edelleen, vaikka yli kymmenen hengen kokoontumiset ovat kiellettyjä, yksi on ja pysyy. Jumalanpalvelus pidetään edelleen, vaikka kirkkosaliin emme voi kokoontua sitä kuuntelemaan. Jumalanpalvelus välitetään internetin kautta suorana tai sen voi katsoa jälkikäteen www.virtuaalikirkko.fi sivuilta. Myös radiosta tulee radiojumalanpalvelus. Toivon että mahdollisimman moni pääsis osalliseksi näiden eri kanavien kautta toteutettaviin jumalanpalveluksiin.

Siunausta elämäänne!

ANU-KAISA RUPONEN
Järvi-Kuopion seurakuntaneuvosto
yhteinen kirkkovaltuusto



Tervetuloa päiväkerhoon!

Päiväkerhoon ilmoittaudutaan 14.-30.4.2020 osoitteessa www.kuopionseurakunnat.fi

Päiväkerho tarjoaa monipuolisia lapsen kasvua tukevia virikkeitä 3-5-vuotiaille lapsille. Päiväkerhot alkavat 17.8.2020 lähtien. Kerhopaikoista lähetetään tieto viikolla 21.

Lähempiä tietoja kerhoista ja ilmoittautumisesta saa seurakuntien verkkosivuilta sekä yhteisen lapsityön toimistosta puh. 040 484 8482.

www.kuopionseurakunnat.fi

Elämä solmussa?
Puhu, se auttaa.Kirkko
kotonasi

Virtuaalikirkossa
voit katsoa
verkon kautta
jumalanpalvelusta
Kuopion tuomiokirkosta
joka sunnuntai klo 10.

Lähettykset
tallennetaan,
ja niitä voi katsoa
myös myöhemmin.

virtuaalikirkko.fi



Palveleva
puhelin
0400 22 11 80
Arkisin 18-24.



Palveleva
chat
Arkisin klo 12-20.



Palveleva
netti



Palveleva
kirje
PL 210,
00131 Helsinki

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven
seurakuntalehti.
106. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 29.4.2020

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111

Toimitusneuvosto Hannu Koskelainen, Niko Noponen, Jenni Niskanen **Painos** 73 670 kpl **Toimitus** Tulliportinkatu 27 LH 1, 70100 Kuopio
Viestintäpäällikkö, Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi **Visuaalinen suunnittelija** Tuija Hyttinen, puh. 040 4848 236 **Tiedottaja** Ulla Remes, osa-aik. puh. 040 4848 234 **Tiedottaja** Sini-Marja Kuusipalo, Siilinjärvi puh. 044 7284 614 **Tiedottaja** Heli Haring, osa-aik. puh. 044 414 4801 **Sihteeri** Katja Nenonen, osa-aik. puh. 040 4848 514
Taitto SLP Kustannus Oy **Ilmoitukset** Eine Kotamaa 050 315 5849, eine.kotamaa@slpmedia.fi **Tilaukset** 20 €/vuosikerta
Jakelu Suora Lähetys Oy **Jakelupalaute** www.suoralahetys.fi tai arja.kauppinen@suoralahetys.fi tai puh. 050 5905290.

kirkkojakoti.fi, www.kuopionseurakunnat.fi



JEEesus
ITKI

Ystävä pettää, ahdistus täyttää pään, uskoni horjuu. Tiedän, miltä se tuntuu, Jeesus sanoo ja itkee ihmisen kanssa.

Itku on mahtavin luonnonvoima ikinä. Toisen itku saa omankin sydämen vavahtamaan. Välttely loppuu ja hiljaisuus täyttää huoneen. Tajutaan, että nyt ollaan rikottu jotakin. Tilaan laskeutuu melkein pyhä tuntu.

Itku nostaa esiin ihmisen jaloimman piirteet. Myötätunnon. Kyvyn tajuta, miltä toisesta tuntuu. Toisen suru tarttuu niin, että herää sääli ja halu auttaa.

Myötätunto on toinen sielun kahdesta valosta. Järjen valo vie tietoon ja ymmärrykseen, myötätunto armoon ja oikeudenmukaisuuteen. Myötätunto on niistä jalompi, sillä ilman sitä järki rakentaisi vain aitoja ja aseita.

Joskus tosin myötätunnon valo himmenee tai sammuu kokonaan. Sellaista ihmistä kutsutaan psykoopaatiksi. Kirjaimellisesti sairastuneeksi sieluksi. Ihmisyyden ydin on vakavasti vaurioitunut.

Näin tapahtuu myös kokonaisille yhteiskunnille, joissa satutetaan toisia rodun, uskonnon tai vaikka sukupuolen tähden. Sodassa pimeyden imperiumin valta on suurimmillaan.

Pimeyden imperiumi korottaa äänensä myös pääsiäisen tapahtumissa. Ihmisten eteen tuotiin myötätunnon opettaja, Jeesus Nasaretista. Tee toiselle kuten toivot itsellesi tehtävän, hänen tiedettiin neuvoneen.

Mutta ihmiset pyysivät vapaaksi Barabbaan, tuon murhaajan ja kapinallisen. Jeesuksen he halusivat ristiinnaulittavaksi, vaikka hän ei ollut tehnyt mitään pahaa.

Silti Jeesus rukoili surmaajiensa puolesta, ”Anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä tekevät”. Myötätunnon opettaja kuoli kuten eli. Täynnä armoa ja totuutta.

Kiusallinen mainelommo

Jeesuksen rististä tuli kristinuskon merkki. Outoa. Uskonnon ytimessä ristiinnaulittu Kristus. Siis kuoliaaksi piinattu mies.

Krusifiksi herätti ihmetystä ja paheksuntaa alusta alkaen. Juuta-

laisella maaperällä ristiinnaulitun miehen palvominen näytti Jumalan pilkalta. Kreikkalaisten mielestä se oli ihan hullua. Vitsikirjan osastoa. Jos Jumala on olemassa, krusifiksilla ei ole mitään tekemistä hänen kanssaan.

Kiperä mediahaaste kristityillä. Heidän etiikkaa ja monoteismia kyllä arvostettiin. Hienoja arvoja ja upea sanoma yhdestä Jumalasta kaiken takana. Mutta krusifiksi iski vakavan mainelommon. Epäesteettinen idea muuten toimivan elämäntarkastuksen keskuksessa.

Miksi kristityt eivät vähin äänin työntäneet ristiä taustalle? Olisivat keskittyneet Jeesuksen ylönousumukseen ja kuoleman voittamiseen. Sekin kun kuuluu pääsiäisen sanomaan.

Vastaus löytyy kristittyjen jumalakuvasta. Jumala on rakkaus. Hänen ihmisrakkautensa tulee ilmi Jeesuksen ristissä. Se näyttää myötätuntoisen Jumalan, joka aidosti tietää, mitä on olla ihminen.

Tiedän miltä se tuntuu

Katsotaan kristinuskon ydinhelmeä, inkarnaation ideaa. Jeesus ei ollut tavallinen ihminen, vaan Jumalan Poika. Yksi kolmesta siis. Yksi Jumala kun muotoutuu kolmeksi persoonaksi.

Eräänä päivänä heistä keskimäinen, Poika, syntyy yhdeksi meistä. Hänestä tulee ihminen, ja samalla hän on Jumala. Jumalihminen, kuten kauniisti sanotaan. Hän elää ihmisen elämän ja kokee sen, mitä me muutkin koemme.

Niinpä Jumalan Poika kokee myös ihmiselämän kivun ja raskauden. Hänelle tulee nälkä ja jano. Ystävät pettivät. Hän pelkää ja ahdistuu. Hän kärsii ja kuolee.

Hän kokee jopa sen, miltä tuntuu menettää usko ja toivo. Tästä kertoo hänen kuolinhuutonsa ”*Jumalani Jumalani, miksi hylkäsit minut?*”

Sitten hän astuu alas tuonelaan eli helvettiin. Se on pohjatonta epätoivoa ja tyhjyyttä, johon ihminen uppoaa, jos menettää Jumalansa lopulli-

sesti. Sitäkin ihmisen tuskaa Jumalan Poika kantoi rinnassaan.

Jos voisin elää yhden päivän toisen ihmisen ihon alla, ymmärtäisin häntä paljon enemmän. Nyt Jumalan Poika eli ihmisen koko elämän syntymästä kuolemaan ja senkin yli. Siksi hän katsoo meidän kipujamme sisältä päin. Hän kun on itse kokenut saman.

Niinpä Jumalan Poika suhtautuu meihin myötätuntoisesti. Ja hän tuo saman säälivän katsomisen tavan myös Isän ja Pyhän hengen omaisuudeksi. Tästä syystä kristinuskon Jumala on myötätuntoinen Jumala. Hän on jo lähtökohtaisesti rakkaus. Mutta Pojan inkarnaatio toi siihen uuden ulottuvuuden. Nyt Jumala tietää oman kokemuksen kautta, mitä on olla kärsivä ihminen.

Jumalan myötätunto on ainutlaatuista.

Ensimmäisillä kristityillä oli siis hyvä syy pitää kiinni krusifiksista. Juuri risti kertoi heille, miksi Jumala välittää ihmisestä. Hän on itse kokenut ihmisen ahdistukset.

Myötätuntokortti pöytään

Jumala ei voi kärsiä, ajateltiin yleisesti antiikin maailmassa. Mikään tämän maailman tapahtuma kun ei koske Jumalia. He ovat niin toisenlaisia ja tuonpuoleisia.

Kristityt olivat toista mieltä. Koska Jumala on rakkaus, hän ottaa vastuuta luomakuntansa elämästä ja osallistuu siihen. Hän kärsii kärsivien kanssa ja itkee itkevien kanssa. Hän on siis sympaattinen eli kanssakärsivä Jumala.

Tällaisen Jumalan puoleen kannattaa kääntyä rukouksessa. Elämän voi antaa hänen kannettavakseen. Vaikka sanomalla, tässä olen, ota vastaan.

Vanhempi versio tästä pyynnöstä muotoiltiin ilmaukseksi *Herra armahda minua*. Pohjalla on kreikan sana *eleoo*, joka tarkoittaa laupeutta tai

myötätuntoa. *Herra armahda* -pyyntö vetoaa siis Jumalan myötätuntoon. Sinä tiedät, mitä on olla ihminen. Auta siis minua.

Miten Jumalan Poika voisi vastustaa tällaista pyyntöä? Hän kun neuvoi tekemään toiselle niin kuin tahtoi itselleen tehtävän.

Ja silti monen hätä jatkuu. Miksi? Tässä tulemme ikivanhaan kärsimyksen ongelmaan. Miten siihen vastataankin, Jumalan välinpitämättömyydestä ei ole kyse. Ihmisten kipu sattuu häneenkin. Hän itkee meidän kanssamme.

Kyynleet pysäyttävät taivaankin

Jeesus itki. Näin kuuluu Uuden testamentin lyhyin jae. Jeesuksen ystävä **Lasarus** oli kuollut. Ystävän menettäminen satutti Jeesusta syvästi. Mutta hän itki myös siksi, koska tunsu läheisten surun ja ikävän. Kyynleet tarttuivat.

Jeesus itki - näihin kahteen sanaan tiivistyy kristinuskon ydin. Jo ihmisen itku tekee ihmeitä. Se herättää pyhän myötätunnon. Kuinka paljon enemmän saakaan aikaan Jumalan Pojan kyynleet? Ne nostavat aivan uudenlaisen myötätunnon Isän Jumalan sydämeen.

Teologisemmin sanottuna, Jumalan Pojan itku sovittaa kaikkien ihmisten synnit. Se avaa taivaan portit ja tiedä vaikka pelastaa helvetistäkin itsensä sinne sulkeneet. Hänen itkunsa ansiosta kaikki kyynleet kuivataan kerran.

Piirretään siis kuva Jumalasta. Sellainen, jossa näkyy kolminaisuus, inkarnaatio ja myötätunto.

Ensin kolmio kolminaisuuden merkiksi. Keskelle kaikkinäkevä silmä. Silmään silmäripset inkarnaation merkiksi, Jumala kun tuli katsomaan ihmisten elämää sisältä päin.

Lopuksi silmäkulmaan kyynel myötätunnon merkiksi.

TEKSTI: KARI KUULA
KUVITUS: TUIJA HYTTINEN

EI OLE OLEMASSA kahleita, joita Jeesus ei voisi katkaista

Moni vanki olisi kaivannut hyväksyvää katsetta. Moni ikävöi erityisesti isää, sanoo vankilapastorina elämäntyötään tehnyt Jouko Koistinen.



"MELKEIN JOKAISELLE tulee eteen tilanne, jossa kokee täyttää toivottomuutta. Suosittelen Jumalan puoleen kääntymistä. Hän antaa avun, valon ja toivon, kun uskallamme sitä pyytää", sanoo Jouko Koistinen.

Jouko Koistinen on pohtinut syitä tuomittujen ahdistukselle ja myös sille, miksi ihminen joutuu vankilaan. Hän jäi vankilapastorin työstä eläkkeelle helmikuun alussa.

Kuopion vankilan seiniä 21 vuotta mittaillut pastori tietää, että monen vangin ja kärsimyksen takana on hyväksyvän katseen puute.

"Olen tullut siihen tulokseen ja uskaltaa sanoa ääneen, että sekä mies- että naisvankien yksittäinen suuri ongelma elämässään on ollut vaikeudet isäsuhteissa. Ehkä isä ei ole ollut ikinä läsnä, ehkä isä on itsekin ollut vankilassa tai päihteiden käyttäjä. Isän hyväksyvä katse ja sanat ovat jääneet kokematta."

Jouko Koistinen pohtii, että millaisilla silmälaseilla hän katsoisi nyt seurakuntalaisia, joita hän kohtasi uransa alkuvaiheissa.

"Uskaltaisin paremmin kohdata ja lähestyä ihmistä, katsoa syvemmälle ja ehkä nähdä kuoren alle. Pappina pääsee moniin perhejuhliin ja koteihin, ja nykyisin ottaisin huomioon sen, että jokaisessa kodissa ja perheessä on omat ongelman- ja, jotka eivät pintapuolisesti näy muille."

"Emme uskalla tuoda julki ongelmia elämässämme useinkaan ennen kuin on jo liian myöhäistä. Sen huolen näki vankilassa."

Jälkeenpäin osaisi oikoa mutkat

Jouko Koistinen sai pappisvihkimyksen vuonna 1979, ja ensimmäinen työpaikka oli Suonenjoen seurakunnassa. Sen jälkeen kului vuosia Ruotsissa siirtolais-työssä. Vankilapapiksi Koistinen lähti ensin Pelson vankilaan ja sen jälkeen hän työskenteli 21 vuotta Kuopion vankilassa.

"Minulla ei ollut vankilasta mitään kokemusta, se oli uusi kiinnostava haaste. Koen kiitollisuutta, että olen saanut kokemusta kolmella erilaisella työalalla. Se on ollut rikkaus ja olen oppinut elämästä ja ihmisyydestä paljon."

Pääsiäisen sanoma istuu vankilaan paremmin kuin joulun sanoma.

Eläkkeelle jäätyään Koistinen ei ole tipahtanut tyhjän päälle. Hän on iloinen, että saa tehdä vapaaehtoisena hengellistä työtä eri kirkkokunnissa ja seurakunnissa.

"Pyyntöjä on tullut. Täytyy vaan katsoa kalenterista, että päivät täyttyvät sopi-

vasti", hymyilee Koistinen. Opettaminen ja puhuminen ovat lahjoja, joita on ilo käyttää myös eläkkeellä.

"Päällimmäisenä on kiitollinen mieli siitä, että sain ja jaksoin olla työssäni eläkeikäni asti. Olen saanut olla 66 vuotta terveenä. Se on iso lahja", vastaa Koistinen, kun kysyn, millaisia ajatuksia hänellä on eletystä elämästä.

"Aina on mutkia, joita olisi voinut oikoa. Jotain asioita olisi voinut tehdä toisin, ja jättää virheitä tekemättä, mutta nekin kuuluvat elämään. Kaikki ylä- ja alamäet on tarvittu. Ajattelen, että kaikki tapahtuu niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat."

Toivon sanomalla on kysyntää

Mitä ajatuksia herättävät sanat kärsimys ja toivo vankilassa?

”Kärsimys tuntuu vankilassa monimuotoisena. Moniongelmaiset ihmiset tulevat vankilaan kerta toisensa jälkeen. Useilla lähtökohdat ovat olleet heikot, täynnä vastoinkäymisiä ja kärsimystä jo lapsuudesta saakka. Pahoinpitelyä, heitteillejättöä, johon lapsella ei ole ollut valinnanvaraa.”

”Olen usein miettinyt, että jos minulla olisi ollut samanlaiset lähtökohdat kuin usealla vangilla, en tiedä miten olisi pärjännyt”, juuri eläköitynyt vankilapastori Jouko Koistinen sanoo miettiään.

Vapaudenmenetys tuottaa kärsimystä. Vaikka Suomessa vankilat eivät ole huonoimmasta päästä, varsinkin ensimmäiset vuodet tuomiosta ovat tuskaisia.

”Toivolle ja evankeliumille on paikka vankilassa. Vankilälähetit tuovat juuri tätä sanomaa meidän pappien lisäksi. Monet löytävät vankilassa uskon, ja elämä muuttuu, vaikka takana olisi kovia rikoksia.”

Evankeliumi tuo toivoa niin muurien sisälle kuin ulkopuolelle.

Jokaiselle tulee joskus toivottomuutta

”Jokainen, joka on elänyt pidempään tietää, että jokaiselle tai lähes jokaiselle tulee eteen tilanne, jossa kokee täyttää toivottomuutta. Uskallan suositella silloin Jumalan puoleen kääntymistä. Hän antaa avun, valon ja toivon, kun uskallamme sitä häneltä pyytää.”

Pekka Simojoen *Hymni* on yksi lauluisista, jota vuosien aikana on laulettu paljon Koistisen säestämänä. Se on ollut laulu, joka on kosketanut poikia ja miehiä. Sitä on pyydetty, siitä on saatu lohtua.

”Pääsiäisen sanoma istuu vankilaan paremmin kuin joulun vietto. Joulua tuon usein mukanaan kipeitä muistoja. Pääsiäisen sanoma on erilainen. Sen sanoma julistaa, että Jeesus on kaiken pahan voittaja, kahleitten katkaisija ja lukkojen avaaja. Hän on sovittanut kaikki syntimme. Ja ei ole olemassa sellaisia kahleita, joita Jeesus ei voisi katkaista.”

”Jokainen voi vapautua, olivat riippuvuudet tai kahleet niin vankilan sisällä tai ulkopuolella mitä tahansa. Se on pääsiäisen sanomassa mahtavimpia juttuja”, pappi Koistinen julistaa innoissaan.

Kirkkokoira Hilla Kallavedelle

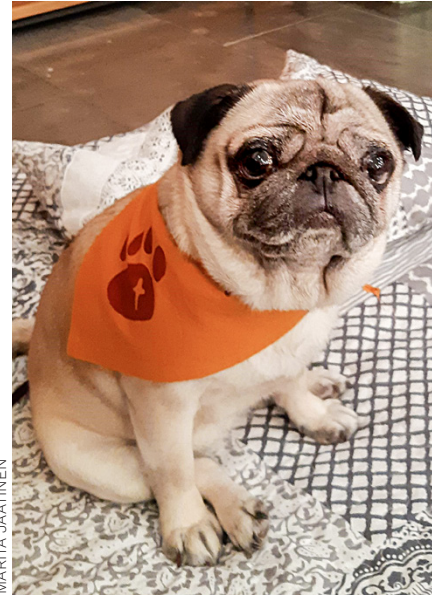
KALLAVEDEN seurakunta on saanut oman kirkkokoiran, Hillan. Hilla oli ensimmäistä kertaa työtehtävissään Petosen seurakuntatalolla 23.2 Kaakao-kirkossa. Jännitystä oli ilmassa koiran omistaja Leena Ollikaisella ja lastenohjaajilla, jotka olivat toteuttamassa Kaakao-kirkkoa.

Hilla odotteli kirkkovieraita uteliaana eteisaulassa omalla paikallaan. Sille oli laitettu kaulaan kirkkokoira huivi, jossa oli tassun ja ristin kuva. Tämä oli merkki myös koiralle, että työtehtävät ovat käynnissä.

Kirkkokoira on totunut lapsiin jo kotioloissa ja pitää kovasti silittelystä ja rapsutuksesta. Hilla sai myös fanipostia

kirkkoon tulleelta pojalta. Kun kirkossa alettiin laulaa, Hilla kääntyi katsomaan omista jaansa pää kallellaan. Kun joku lapsista kiljaisi tai alkoi itkeä, Hilla pomppasi heti pystyyn.

Kirkkohetken aikana eräs poika tuli ihan Hillan viereen ja antoi sille suukon, silitteli ja ihasteli sitä. Nousikohan tästä koirakuume tälle pojalle?



MARITA JAATINEN

Ristinsä kullakin

”KÄRSI KÄRSI, syntinen ruumis, kirkkaamman kruunun voitot”. Näin oli äidilläni tapana sanoa raskaitten töittensä ja monien kiireittensä keskellä, ja hyvinhän nuo sanat käyvät eräänlaiseksi motoksi myös edessä olevalle pääsiäisen ajalle, joka on yhtä kärsimysnäytelmää aina Jeesuksen vapauttavaan ristinkuolemaan ja ylösnousemukseen saakka.

Golgata ristinpuineen ja niihin ripustettuine miehineen on niin minulle kuin kai monelle muullekin ikätoverilleni olennainen osa lapsuudenmaisemaa kirkonpenkistä katsottuna. Moni kirkko tässä maassa on jäänyt käymättä, mutta luulen, että jos kaikkien alttaritaulujen aiheet luetteloitaisiin, pääsiäisen kärsimysnäytelmän huipennus olisi listan kärjessä.

Kirjailija **Antti Heikkinen** kertoi taannoin Savon Sanomissa vaikuttavalla tavalla oman Nilsiä kirkkonsa alttaritaulusta, johon edesmennyt kuopiolainen **Juho Rissanen** on maalannut nilsiäläisten kansanihmisten avustuksella näkemyksensä Jeesuksen ristin tiestä. Itselläni on aina mielessä Kiuruveden kirkosta taiteilija **Uuno Eskolan** 300 000 kivenpalasesta kokoama massiivinen mosaiikkityö, jossa on päästy pääsiäisen näytelmän huipentumaan ristinpuun juurelle.

Kristus ristillä kahden kuolemaan tuomitun pahamaineisen ryövärin keskellä. Toinen ryöväri kylpee Jeesuksen kanssa valossa, toisen päälle on langennut raskas varjo.

Yhteen kuvaan on taiteilija saanut tiivistetyksi koko piinaviikon, pitkän perjantain ja samalla myös pääsiäisenkin keskeisen sanoman: ei ole niin huonoa ihmistä, etteikö hänelläkin olisi mahdollista pelastua luottamalla Jeesuksen sanaan.

Alttaritaulun varjoon jäänyt ryöväri ei ole ainoa, jolle tätä luottamusta ei syntynyt. Mutta ihminenhan myös hän on.

Moni ovi sulkeutuu ennen aikojaan.

Viime vuosina vanhan kotikirkon penkissä istuessani on tullut mieleen, että toimittajana olen ollut samanlaisessa asemassa kuin tuo surkea rikollinen. Sivusta olen saanut olla todistamassa voittajien riemua, mutta joutunut lähtemään pois kesken parhaan juhlinnan saadakseni jutun lehteen.

Lohduttaudun ajatuksella, että jos ovet ovat minulta sulkeutuneetkin ennen aikojaan, olen sentään saanut olla hetken todistamassa monta hienoa, historiallista hetkeä.

Niinkin sanotaan, että ”jokaisella meillä on oma ristimme kannettavana”. Jollakin tuo risti on pienempi, jollakin suurempi. Joku jaksaa kantaa ristinsä loppuun saakka,

joku tuupertuu kesken matkan taakkansa alle.

Selviytyäkseen kunnialla tästä elämästä ihmisen pitäisi osata valita itselleen sopivan kokoinen risti – sellainen, jonka selkä murtumatta kestää. Moni tämän osaa, mutta paljon on myös niitä, jotka kuvittelevat kykenevänsä kannattelemaan koko maailmaa ja sen murheita.

Minun käy sääliksi näitä nykypäivän herkuleksia tai atlaksia, jotka omasta mielestään tarkoittavat hyvää, mutta eivät ymmärrä, ettei yksi ihminen saa koko maailmaa omakseen. Lopputulos on sama kuin tarinassa, miten hiiri ryhtyi räätäliksi: takin sijasta syntyy tuluskukkaro, jos aina sitäkään.

SEPPO KONONEN



Katsooko Hän vielä ikkunastaan,
vain nähdäkseen yhden eksyneen?
Juokseeko Hän vielä meitä vastaan,
kun tuhlaajan näkee palaavan?
Lausuuko Hän vielä syytetylle;
Armahdetaan tänään kahleistaan.
Antaako Hän puhtaat vaatteet ylle,
kun syntinen tulee itkien?
Sama vanha ristinpuu,
kaiken ylle kaareutuu,
risti vain, ei kestä mikään muu.
Ei ole muuta pysyvää,
jälkemmekin häviää,
risti vain, jäljelle jää.

PEKKA SIMOJOKI

KUKA tahansa voi väsyä

Kun perheessä väsyään, tukiperheestä voi saada apua. Johanna Roinisen sydän sykkii auttamistyölle.

Siilinjärvellä asuva kolmen lapsen äiti **Johanna Roininen** haluaa auttaa muita lapsiperheitä. Hän muistaa itse kokeneensa väsymystä lasten ollessa pieniä. Hän korostaa, että nyky-aikana ei tarvitse olla mitään dramaattista ongelmaa, kun voimat voivat olla vanhemmilta lopussa.

”Kaikilla ei ole tukiverkostoa lähellä, ja kuka tahansa voi väsyä.”

Tukiperhetoiminta oli ollut Roinisen mielessä jo pidemmän aikaa. Reilu vuosi sitten hän kävi koulutuksen. Viime keväästä asti hoitolapsi, kuten perheessä usein puhutaan, on käynyt viikonloppuisin noin kerran kuussa.

”Olemme yhdessä käyneet uimassa ja mäenlaskussa. Kesällä retkeillään ja ollaan luonnossa. Vietämme ihan tavalista arkea.”

”Meillä on tukilapsen kanssa tosi mukavaa ja myös omat lapseni oppivat samalla, miten yhdessä perheenä voimme auttaa. Lapsesta on tullut meille tärkeä ja hän tuo perheeseen paljon iloa.”

Jos koko porukka on kasassa, niin hulinaa riittää, kun Roinisen kolme lasta ja hänen miesystävänsä kolme lasta sekä tukilapsi ovat menossa mukana.

Kemiat toimivat hyvin

”Toivoin, että tukilapsi olisi selkeästi nuorempi verrattuna omiin 9-vuotiaisiin **Anniin** ja **Eetuun** sekä 12-vuotiaaseen **Oonaan**, ettei tulisi mitään mustasukkaisuutta tai kilpailua. Pidin tärkeänä, että saimme esittää toiveita, ja löytyikin sellainen perhe, jonka kanssa kemiat toimivat todella hyvin”, Roininen kertoo prosessista.



Anni Roininen, 9, on kertonut kokemuksistaan tukilapsen ”isosiskona” uusien tukiperheiden koulutuksissa. Yhdessä on hänestä kiva leikkiä.

Roinisen äiti on erityislastentarhaopettaja, ja sitä kautta tyttö oppi jo nuorena, että auttamisen ja tuen tarve on iso. Lapsuudessaan ystävä- ja tuttavapiiriin kuului myös sijoitettuja lapsia. Roininen näki, että on olemassa monenlaisia perheitä.

”Äitini on ollut kallisarvoinen tuki perheellemme, ja lomilla pakataankin lasten reput ja suunnataan Raaheen. Lapset ovat paljon mummolassa varsinkin lomien aikaan.”

Lemmikkieläimet jäänrikkojina

Johanna Roininen korostaa, että tukiperheiksi kaivataan monenlaisia perheitä ja aikuisia. Jokaiselle etsitään sopiva lapsi ja lapselle sopiva perhe. Sosiaalityöntekijät ovat Roinisen mukaan erityisen hyviä aistimaan, kenellä voisi synkata keskenään.

”Meillä on kotieläimiä ja monille onkin mukavaa, että saa hoitaa ja helliä lemmikkiä. Lemmit tosin rajaa osan allergisista lapsista pois.”

”Olen huomannut, että eläimet ovat sellaisia jäänrikkoja. Niitä on helppo lähestyä ja eläimiä hoitaessa tutustuminenkin usein sujuu rennosti”, Roininen kertoo.

HANNA VALKONEN

Olisiko teistä tukiperheeksi?

Tukiperhetoiminta on lapsiperheiden sosiaalityön tai lastensuojelun järjestämää tukea lapsen ja hänen perheensä auttamiseksi vaativassa elämäntilanteessa. Palvelun myöntää tukea tarvitsevan perheen kunta.

”Tukiperhettä tarvitsevilla lapsilla on usein erityisen tuen tarvetta. Lapsella voi olla esimerkiksi käyttäytymiseen, oppimiseen tai tunne-elämään liittyviä pulmia. Tukiperhetarpeen taustalla voi olla myös vanhemman yksinhuoltajuutta, vaikeutta lasten kasvatusasioissa ja perheen ihmissuhteissa, vanhemman psyykkistä tai fyysistä väsymystä”, kertoo **Tarja Pitkänen**, johtava sosiaalityöntekijä, Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämisyksiköstä. Kehittämisyksikkö järjestää toiminnasta kiinnostuneille perheille valmen-

nusta, koulutusta sekä vertaistukea tehtävään. Ennen valmennusta tukiperhetoiminnasta kiinnostuneet perheet tavataan kotikäynnillä.

- Tukiperhe on tavallinen perhe, jolla on:
- ✦ Aikaa ja tilaa vieraillekin lapsille
 - ✦ Halua vastata lapsen tarpeisiin
 - ✦ Myönteinen elämänsä
 - ✦ Kyky keskustella avoimesti vaikeistakin asioista
 - ✦ Joustavuutta ja yhteistyökykyä

www.pslastensuojelu.fi

Makkaranpaisto ja sauna parasta

”Moni on miettinyt tukiperheeksi ryhtymistä pidemmän aikaa ja he ovat hyvin motivoituneita lähtemään vapaaehtoistoimintaan mukaan. Itsellä voi olla kokemusta samassa elämäntilanteessa elämisestä ja kun oma elämäntilanne sen sallii, haluaa auttaa muita”, sanoo **Riitta Tahvanainen**, sosiaalityöntekijä Pelastakaa Lapset ry:stä.

”Me korostamme sitä, että tukiperheeksi haemme aivan tavallisia perheitä, joilla on halua antaa aikaa lapsille. Monesti lapsien mielestä parasta on ollut esimerkiksi makkaranpaisto nuotiolla tai käynti saunassa ja uimassa.”

Tahvanainen kertoo monen sanovan, että vapaaehtoistoiminta tuottaa itselle hyvää mieltä ja on hyvin palkitsevaa.

”Tukiperheiden oma elämäntilanne pitäisi olla sellainen, että heillä on

voimavaroja ja aikaa. Perheiltä odotetaan sitoutumista lapsen säännöllisiin tapaamisiin vähintään vuoden ajaksi. Tukiperheasia on koko perheen asia, joten kaikkia perheenjäseniä on kuultava tukiperheeksi ryhtyessä.”

Tahvanainen tietää, että tukiperhesuhteet ovat aitoja ja merkityksellisiä ihmissuhteita ja joskus yhteyttä pidetään vielä lapsen täysi-ikäistymisen jälkeenkin.

www.pelastakaalapset.fi

KIRKOLLISET



TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Hugo Marko Ilmari Varis, Aava Elea Tölli, Emil Mauri Aleks Jauhainen, Viena Noemi Amélie Ahonen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Markus Samuel Huusko ja Emmi Aurora Snellman

KUOLLEET

Alma Mirjam Wetzell 101, Anna Elina Leskinen 91, Katri Helena Hyvärinen 80, Risto Tapani Huttunen 63, Paula Hannele Korhonen 55, Eila Lilja Talvenheimo 93, Risto Kalevi Parviainen 72, Sulo Aukusti Matinvuori 90, Helvi Helena Apponen 95, Aili Elina Punju 91, Kerttu Eeva-Liisa Strengell 85



ALAVA

KASTETUT

Adrian Edward Christian Olkkola, Milla Eveliina Parviainen, Elli Amalia Klasila, Vili Kasper Karjalainen, Milea Ada Lilian Korhonen, Noel Matias Kauhanen, Seija Eleonora Raninen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Mikko Erik Rissanen ja Sanna-Kaisa Kaarina Pulkkinen

KUOLLEET

Jari Tapio Leskinen 61, Maija Liisa Ronkainen 86, Pirkko Kaarina Könönen 67, Teemu Olavi Snellman 63, Alli Annikki Karttunen 84, Esko Eelis Hevonoja 91, Veli Johannes Forsman 82



JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Neea Ida Elena Smolander, Kaavi; Saana Lumi Maria Väätäinen, Nilsä; Otso Ahti Tapani Lipponen, Nilsä; Sara Sofia Karhunen, Vehmersalmi; Helmiina Eevi Adele Kettunen, Kaavi

KUOLLEET

Jorma Torsten Lahovuori 106, Kaavi; Ossi Juhani Hyvärinen 66, Riistavesi; Pentti Pekka Ikäheimo 91, Nilsä; Lauri Johannes Räsänen 90, Kaavi; Valto Antero Taskinen 82, Nilsä; Irja Elisabet Antikainen 91, Riistavesi; Tauno Ilmari Lukkarinen 90, Nilsä; Erkki Holopainen 87, Nilsä; Eila Maria Siviä Lipponen 92, Nilsä; Pentti Johannes Myöhänen 80, Vehmersalmi; Kaarlo Ensio Parviainen 86, Säyneinen; Teuvo Aulis Hiltunen 86, Kaavi; Pirkko-Liisa Puustinen 81, Nilsä; Pentti Vilho Vihtori Hänninen 82, Nilsä; Eeva Maria Ylhäinen 91, Kaavi; Urho Kainulainen 89, Riistavesi; Veikko Kalevi Hätinä 83, Tuusniemi; Tenho Pauli Romppanen 94, Tuusniemi; Anja Irene Laatikainen 84, Kaavi; Simo Pekka Toropainen 77, Tuusniemi; Reino Viljami Hyttinen 83, Nilsä; Ilpo Antero Toivonen 64, Juankoski; Yrjö Usko Juhani Mustonen 78, Kaavi; Toivo Savolainen 92, Nilsä



KALLAVESI

KASTETUT

Stella Fia Elviira Pekkanen, Väinö Hallikainen, Kalevi Hallikainen,



MÄNNISTÖ

KASTETUT

Reino Matias Kumpulainen, Milla Martta Inari Kosunen, Aili Annikki

Kaapo Antti Asarias Rytönen, Aatos Iivari Jänönen, Enni Sofia Herranen, Eelis Pekko Olavi Ruuskanen, Milena Christina Kokkinidu, Alvar Leo Elmeri Turunen, Hilma Helmiina Rissanen, Aviva Iida Pahkala, Kuisma Sulo Olavi Tuppurainen, Iitu Helga Johanna Männikkö, Eetu Tapani Kujala, Jasper Kristian Holmström, Arvi Herman Eskelinen, Jiri Pekka Juhani Reinikainen, Emilia Eleanora Hannukainen, Jare Miro Sakari Miettinen, Louna Pihla Beada Katainen, Linnea Ida Aurora Malinen, Lukas Benjamin Vornanen, Adele Vivian Anastasia Blomberg, Elli-Noora Sofia Sirviö, Viivi Isla Ilona Räsänen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Timo Juhani Pisto ja Jaana Miia Annika Nissinen, Timo Antero Turunto ja Mirka Tuulia Kallanto

KUOLLEET

Helli Sofia Willman 98, Silja Anneli Virolainen 68, Eine Aulikki Lintunen 91, Onni Erkki Juhani Rasimäki 74, Vesa Erkki Malin 69, Raimo Kalevi Hoffren 70, Aili Ireene Hiltunen 77, Leena Anneli Sopanen 70, Aino Kaarina Kolehmainen 88, Timo Jussi Laitinen 54, Ulla Maija Ruotsalainen 69, Sirkka Liisa Korhonen 89, Aino Ellen Väisänen 84, Niilo Antti Miettinen 96, Eila Marjatta Repo 88, Mirja Kyllikki Hujanen 85, Ossi Aulis Jalkanen 89, Kalevi Vilhelm Törnqvist 83, Unto Eino Tapio Minkkinen 77

Tamio, Väinö Elias Kieloniemi, Hertta Iines Kohisevankoski, Sofia Vilma Maria Savolainen

KUOLLEET

Matti Ruuskanen 88, Reijo Tapani Kärkkäinen 79, Hannu Matti Vesterinen 64, Anja Ester Hiltunen 80, Aune Annikki Antikainen 90, Jaakko Rautiainen 68, Timo Antero Tiihonen 67, Aarne Allee Korhonen 87, Leo Kalevi Tossavainen 87, Kerttu Anneli Kunnasluoto 70, Airi Helena Pitkänen 88



PUIJO

KASTETUT

Eemi Juho Tapani Vartiainen, Vilhelmiina Hilda Maria Saastamoinen, Isla Olivia Puustinen, Inka Matilda Piippo, Aino Martta Aurora Mustonen, Joona Ensio Siivola

KUOLLEET

Raimo Sakari Itkonen 75, Eeva Annikki Lassila 82, Eero Antero

Ahola 89, Toivo Ilmari Eskelinen 99, Väinö Aavela 89, Hilikka Lyydi Pekkonen 90



SIILINJÄRVI

KASTETUT

Lennu Eelis Laaksoviita, Alisa Pauliina Ylikärppä, Jooa Elias Kananen, Vilja Helmiina Elisabeth Toivanen, Lily Amanda Kankaanranta, Iida Siiri Vilhelmiina Hänninen, Nelli Iida Amanda Rytönen, Niilo Samuel Lyytinen, Hilppa Elina Salo, Liinu Milja Eliida Lappalainen, Lyydia Viena Aurelia Kaakinen, Viola Laurina Niemelä, Seela Kaarina Sipola

KUOLLEET

Ekaterina Takkinen 86, Tyyne Mirjami Huovinen 79, Raimo Antero Petäjäjärvi 84, Olavi Kustaa Parviainen 92, Risto Antero Paananen 79, Vilho Fabian Heinonen 89, Seija Kaarina Ruotsalainen 69

SANALLISTA

5. Paastonajan sunnuntai
Jumalani, missä olet?

Minä olen kyllä ollut lähellä,
mutta he eivät ole minua etsineet,
olen ollut läsnä,
mutta he eivät ole minua kyselleet,
olen sanonut: ”Tässä olen, tässä olen!”
tälle pakanakansalle, joka ei kutsunut avuksi
minun nimeäni.
Päivästä päivään minä ojensin käteni
tätä vastahakoista kansaa kohden,
kansaa, joka kulkee väärää tietä
oman mielensä mukaan,
kansaa, joka yhä uudelleen minut vihoittaa.
Jes. 65: 1–3

Jumala, olen väsynyt. Kaikissa maailman käsissä näkymättömäksi kaiverrettu kärsimys. Ne ojentuvat kohti ja huutavat: Jumalani, missä sinä olet?

Missä sinä olet? Minä en ymmärrä sinua, Jumala. Jumala, minun käteni eivät riitä. Minä hukun. Auta minua.

Ajattelen Poikaasi ristillä. Sinä jätit hänet yksin, vaikka hän huusi sinua. Kuinka yksin hän oli. Ihmisten keskellä täysin yksin.

Isä, miten yksin sinä mahdoit olla. Itkitkö, kiduitko ne piinallisen pitkät tunnit, pitelitkö kuolevaa poikaa sylissäsi?

Kaikissa maailman käsissä näkymättömäksi kaiverrettu toivo. Niissä sinä ojennut kohti ja vakuutat: Tässä minä olen. Yksinäisyydessä ja ahdistuksessa, epätoivossa ja kärsimyksessä, elämässä ja kuolemassa.

Tässä sinä olet, Jumala.

Sinä annat minulle levon.

JENNI TABELL
Juankosken vs. aluepappi
Järvi-Kuopion seurakunta



Kesis on kesätoimintaa 5–9-vuotiaille lapsille klo 10–14. Lapsille omat eväät mukaan, toiminta on maksutonta. Ryhmiin otetaan 15 tai 20 lasta. Jos kaikki eivät mahdu, etusijalla on kirkkoon kuuluminen, ikäjärjestys vanhimmasta nuorempaan ja ilmoittautumisaika. Lapsi voi ilmoittautua vain yhteen Kesis-ryhmään. Valituille lähetetään tieto sähköpostissa viikolla 19. Lisätietoja toiminnasta saat lastenohjaajilta ja yhteisen lapsityön toimistosta, puh. 040 4848 482.

Ilmoittautuminen verkossa
30.3.–13.4.
kuopionseurakunnat.fi

Kesis–mukavaa kesätoimintaa 5–9 -vuotiaille!

Tuomiokirkkoseurakunta
• 1.–5.6. Suokatu 22, Kesis retkeillen, ryhmäkoko 20 lasta

Alavan seurakunta
(klo 9–14)
• 2.–5.6. Lehtoniemen kerhotilat, ryhmäkoko 15 lasta
• 9.–12.6. Neulamäen kirkon kerhotilat, ryhmäkoko 15 lasta

• 16.–18.6. Alavan kirkon kerhotilat, ryhmäkoko 15 lasta

Männistön seurakunta
• 8.–12.6. Pyhän Johanneksen kirkko, ryhmäkoko 20 lasta

Puijon seurakunta
• 1.–4.6. Puijon kirkko, ryhmäkoko 20 lasta
• 8.–11.6. Puijon kirkko,

1–6-luokkalaissille, ryhmäkoko 20 lasta

Järvi-Kuopion seurakunta 4–9-vuotiaat
• 1.–2.6. Muuruvesi, ryhmäkoko 15 lasta
• 1.–2.6. Tuusniemi, ryhmäkoko 15 lasta
• 3.–4.6. Riistavesi, ryhmäkoko 15 lasta
• 5.6. Säyneinen perhe-kesis, ryhmäkoko 20

henkilöä
• 8.–9.6. Juankoski, ryhmäkoko 15 lasta
• 8.–9.6. Nilsä, ryhmäkoko 15 lasta
• 10.–11.6. Kaavi, ryhmäkoko 15 lasta
• 11.–12.6. Vehmersalmi, ryhmäkoko 15 lasta



PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. 017 282 9000
puijonkivi@puijonkivi.fi
www.puijonkivi.fi

**HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset
ja kivien entisöinnit

Kaikki kirkonmenot on peruttu Kuopion ev.lut. seurakunnissa 13.4. saakka. Kuopion tuomiokirkosta lähetetään sanajumalanpalvelukset verkon välityksellä virtuaalikirkkona joka sunnuntai klo 10. Jumalanpalvelusta pääset seuraamaan osoitteessa www.virtuaalikirkko.fi. Lähetykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin. Tuomiokirkko on auki yksityistä hiljentymistä varten jumalanpalveluksen jälkeen sunnuntaisin klo 15 saakka. Paikalla on pappi tai muu seurakunnan työntekijä keskustelua ja sielunhoitoa varten.

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248, ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

**KUOPION TUOMIOKIRKKO
Vuorikatu 17**

040 4848 256.
Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 10.
Satu Karjalainen, Liisa Penttinen, Anna Antikainen, Riikka Räihä. Nähtävillä netissä suorana tai arkistoituna www.virtuaalikirkko.fi
Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 10.
Satu Karjalainen, Kirsi Perämaa, Anna Antikainen, Anu Pulkkinen. Nähtävillä netissä suorana tai arkistoituna www.virtuaalikirkko.fi

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

**ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5 B**

040 4848 300
Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 11.
Juha Välimäki, Ossi Jauhainen. Popo Salami. Kristillisen koulun oppilaita perheineen.
Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 11.
Hanna Vasilejev, Risto Voutilainen, Ossi Jauhainen.

**NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4**

040 4848 300
Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 16.
Juha Välimäki, Ossi Jauhainen.

JÄRVI-KUOPIO

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602 ja 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

JÄRVI-KUOPION YHTEISET

Jumalanpalvelukset julkisina tilaisuuksina keskeytetään toistaiseksi. Kuopion tuomiokirkon sunnuntain klo 10 jumalanpalveluksia voit seurata netissä suorana tai arkistoituna: virtuaalikirkko.fi. Lisäksi järjestetään kirkolliset toimitukset eli kasteet, häät ja hautajaiset. Kaikki seurakunnan toiminta sekä sen tiloissa tapahtuva toiminta perutaan toukokuun loppuun asti. Seurakunnan työntekijät ovat tavoitettavissa puhelimitse.

**JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN
KIRKKO
Paasikoskentie 1**

Sanajumalanpalvelus, Kansanlähetyksen kirkkopyhä su 19.4. klo 10. Jenni Tabell, Matti Saarela. Saarna Saara Mrcela. Matleena Timonen, huilu.
Sanajumalanpalvelus ja Poukama 1-riippikoulun talvijakson päätös su 26.4. klo 10. Jenni Tabell, Olli Inkinen.

**KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24**

Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 13.
Paula Hagman-Puustinen, Taru Parviainen.
Hyvän Paimenen sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Taru Parviainen.

**MUURUVEDEN KIRKKO
Kustilankuja 2**

Sanajumalanpalvelus, Kansanlähetyksen kirkkopyhä su 19.4. klo 13. Jenni Tabell, Matti Saarela. Saarna Saara Mrcela. Muuruveden laulumiehet, joht. Taija Miettinen.

Sanajumalanpalvelus ja Aholansaari 2-riippikoulun talvijakson päätös su 26.4. klo 13. Jenni Tabell, Atte Kääriäinen.

**NILSIÄN KIRKKO
Kirkonmäentie 1**

Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 10. Raili Pursiainen.
Sanajumalanpalvelus, Herättäjän kirkkopyhä su 26.4. klo 10. Simo Korkalainen, Annette Kärppä-Leskinen. Saarna Anna Väättäinen. Lapsikuoro.

**RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505**

Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 10. Matias Koponen, Lala Maukonen.
Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 10. Uwe Mäkinen, Lala Maukonen.

**SÄYNEISEN KIRKKO
Kirkkoharjuntie 2**

Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 13. Mikko Huhtala, Laura Kolehmainen.
Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 13. Marjaana Mäkinen, Annette Kärppä-Leskinen.

**TUUSNIEMEN KIRKKO
Keskatie 21**

Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Taru Parviainen. Lauluryhmät Säde ja Liekki.
Hyvän Paimenen sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Taru Parviainen. Saarna Lauri Räsänen.

**VEHMERSALMEN KIRKKO
Lempeläntie 17**

Sanajumalanpalvelus, Syöpäyhdistyksen kirkkopyhä su 19.4. klo 13. Matias Koponen, Lala Maukonen.

VEHMERSALMEN SEUTU - MUUT

Kirkko visittää laavulla - muuttolintujen laulukirkko Luukarteen laavulla su 26.4. klo 13. Uwe Mäkinen, Lala Maukonen. Rahkamäentie 59.

Syksyn 2020 päiväkerho kutsuu

On aika ilmoittaa lapsi Siilinjärven seurakunnan päiväkerhoon: ilmoittautuminen verkossa siilinjärvenseurakunta.fi viimeistään 30.4.

Päiväkerho on leikin, laulun ja yhdessä tekemisen kerho 3–5-vuotiaille. Järjestämme ryhmiä Siilinjärven seurakuntatalolla, Vuorelan kirkolla ja Leppäkaarten kerhotalossa. Päiväkerho on maksuton.

Ryhmät alkavat elokuussa. Kerhopaikasta ilmoitetaan kesäkuussa ennen juhannusta.

Lue lisää verkkosivuilta
tai kysy lapsityön toimistosta: 044 7284 605.

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

**Seurakuntien leirikesä 2020**

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Koko perheelle**Rennosti – Aikuinen-lapsileiri Rytkyllä 26.–28.6.**

Aikuisille (isä, äiti, kummi, mummi, ukki tms.) ja kouluikäisille lapsille tarkoitettu.

Paikka: Rytky
Hinta: 49 € aikuinen ja 25 € lapsi
Lisätietoja: Niklakselta, p. 040 4848 415, niklas.gronholm@evl.fi ja Ollilta, p. 040 4888 628, olli.inkinen@evl.fi

Tytöille ja pojille**Leiripäivät
Poukamassa 29.–31.7.**

2007–2012 syntyneille

Paikka: Poukama **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Katrilta p. 040 4848 334, katri.heikkinen@evl.fi

Laulupuu kesäleiri 1.–3.6.

2009–2012 syntyneille

Paikka: Poukama **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Markulta p. 040 4888 633, markku.holopainen@evl.fi

Kesäleiri 1 1.–3.6.

2007–2012 syntyneille

Paikka: Hirvijärvi **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Eijalta, p. 040 4848 378, eija.huuskonen@evl.fi

Kesäleiri 2 6.–8.6.

2007–2012 syntyneille

Paikka: Hirvijärvi **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Tiialta, p. 040 4848 293, tiia.volotinen@evl.fi

Rennosti kesään 8.–10.6.

2006–2009 syntyneille tytöille

Paikka: Hirvijärvi **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Markulta p. 040 4888 633, markku.holopainen@evl.fi

Keskikesänleiri 17.–18.6.

2006–2009 syntyneille tytöille

Paikka: Poukama **Hinta:** 15 €
Lisätietoja: Ollilta, p. 040 4888 628, olli.inkinen@evl.fi

Kepparileiri 17.–18.6.

2004–2012 syntyneille

Paikka: Hirvijärvi **Hinta:** 15 €
Lisätietoja: Timoilta, p. 040 4848 409, timo.manninen@evl.fi

Huippu-leiri 22.–24.6.

2006–2009 syntyneille

Paikka: Poukama **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Niklakselta, p. 040 4848 415, niklas.gronholm@evl.fi

Sportti-leiri 22.–24.6.

2007–2012 syntyneille

Paikka: Hirvijärvi **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Atelta p. 040 4888 674, atte.kaariainen@evl.fi

K-12-leiri 28.6.–1.7.

2005–2008 syntyneille

Paikka: Rytty **Hinta:** 35 €
Lisätietoja: Heliltä p. 040 4848 292, heli.kyhyrainen@evl.fi

Kymppileiri 5.–7.8.

2010 syntyneille

Paikka: Hirvijärvi **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Heliltä, p. 040 4848 292, heli.kyhyrainen@evl.fi

Loppukesän leiri 5.–7.8.

2007–2010 syntyneille

Paikka: Rytty **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Eijalta, p. 040 4848 378, eija.huuskonen@evl.fi

**Sählyleiri
pienille pojille 1.–2.6.**

Pojille

2010–2012 syntyneille

Paikka: Rytty **Hinta:** 15 €
Lisätietoja: Timoilta, p. 040 4848 409, timo.manninen@evl.fi

**Pienten tyttöjen
kesäleiri 2.–3.6.**

Tytöille

2010–2012 syntyneille

Paikka: Rytty **Hinta:** 15 €
Lisätietoja: Tiialta, p. 040 4848 293, tiia.volotinen@evl.fi

**Supertyttöjen kesäleiri
24.–26.6.**

2007–2012 syntyneille

Paikka: Rytty **Hinta:** 25 €
Lisätietoja: Sirpalta, p. 040 4848 297, sirpa.pesonen@evl.fi

**Ilmoittautuminen**

Leirille ilmoittautut internetissä:
kuopionseurakunnat.fi/leirikesa
Ilmoittautumisaika on 30.3.–13.4.2020



KALLAVESI

Kallaveden seurakunnan toimisto
040 4848 327, ma–pe klo 9–15
kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhalahdentie 21

040 4848 336
Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 10.
Kirsi Perämaa, Jarkko Maukonen.
Saarna Marjukka Borgman.
Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 10.
Matti Pentikäinen, Johanna Porkola,
Anna-Mari Linna, Jari Alenen, Marja-
Liisa Pakkala.

KALLAVEDEN SEUTU – MUUT

Kokoava toiminta on koronaviruksen takia tauolla.
DIAKONIAITYÖNTEKIJÄT OVAT TAVOITETTAVISSA KESKUSTELUJA VARTEN PUEHEMITSE TAI SÄHKÖISESTI. Soita oman asuinalueesi diakoniaityöntekijälle: (Jynkkä, Levänen, Petonen, Pirtti, Pitkälähti, Rautaniemi, Savolanniemi, Eteläinen maaseutu)
Maarit Kirkinen 040 4848 369
Martti Olsen 040 4848 371
Riitta Reima 040 4848 370
Irene Savolainen 040 4848 373 (ma–ke)
Hanna Rasa 040 4848 372 (pe)
Kirsti Makkonen 040 4848 374 (ma–pe)
Taloudellisissa asioissa varaa aika 040 484 8333 ma klo 10–11. Voit jättää myös soittopyynnön vastaajaan. Vastaamme yhteydenottopyyntöihin mahdollisimman pian.
Maaningan diakoniatoimisto (Maaninkatalo, Maaningantie 32, 2 krs.)
maanantaisin klo 10–11
p. 040 4848 372. Diakoniaityöntekijä Hanna Rasa (ma–to).
Karttulan diakoniatoimisto (Kissakuusentie 14) torstaisin klo 9–11
p. 040 484 8539 (Karttula ja Läntinen maaseutu). Diakoniaityöntekijä Tuula Makkonen.

KARTTULAN KIRKKO
Kirkkotie 23

Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 11.
Sanna Alanen, Anne Keränen, Riikka Kukkonen, isoset, rippikoululaiset ja vanhemmat.
Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 10.
Sanna Alanen, Anne Keränen.
Hartaus sankarihaudoilla ma 27.4. klo 10. Juha Määttä.

MAANINGAN KIRKKO
Maaningantie 33

Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 10.
Raija Jokela, Richard Nicholls.
Perhejumis su 26.4. klo 14. Sirpa Nummenheimo, Talvikki Attila-Pekonen. Lapsikuoro Ilon Säteet ja kirkkokuoro laulavat T. Nikkolan Hyvä Paimen -sarjan.



MÄNNISTÖ

Männistön seurakunnan toimisto
040 4848 379, ma–pe klo 9–15
mannisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Ampujanpolku 2

040 4848 386
Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 10.
Sanna Mertanen, Tintti Tinkala. Lapsikuorot. Tule kirkkoon kummin kaa!
Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 10.
Aulikki Mäkinen, Salla Tyrväinen, Heikki Mononen.



PUIJO

Puijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankontie 3

Sanajumalanpalvelus su 19.4. klo 11.
Elina Knuuttila, Jaana Marjanen, Mari Voutilainen, Janne Saarelainen.
Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 11.
Jaana Marjanen, Ilkka Pihlajamäki, Mari Voutilainen, Outi Keskipilä.

DIAKONIAKESKUS

Vuorikatu 21
Diakoniaikeskuksen ryhmätoiminta on peruttu toukokuun loppuun asti. Diakoniaikeskuksen työntekijät tavoittavat parhaiten seurakuntien vaihteen kautta, 017 158 111 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@evl.fi

PERHEASIAIN
NEUVOTTELUKESKUS

Teollisuuskatu 1, 2. krs

Luottamuksellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9.30–11.30
puh. 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi. Löydät meidät myös Facebookista: www.facebook.com/PNNKKuopio.
HUOM! Asiakasvastaanotot siirtyivät. Uusi osoite Teollisuuskatu 1, 2. krs. Käynti pihan puolelta (lounasravintolan ovesta).



SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoimna arkin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (virasto), 017 288 4620 (taloustoimisto). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. Toimistot palvelevat toistaiseksi vain puhelimitse ja sähköpostitse.
Työntekijät tavoitat puhelimella ja sähköpostilla. Kirkkoherra 044 7284 611. Päivystävä pappi 044 7284 612 (klo 8–20) ja diakoniaityöntekijä 044 7284 645.

Tapahtumat ja viikkotoiminta on peruttu 31.5. asti koronavirustilanteen vuoksi.
Jumalanpalveluksia välitetään viikoittain verkon kautta. Uusi julkaisu sunnuntaisin klo 10. Lisätietoja siilinjärvenseurakunta.fi.
Kirkolliset toimitukset eli kasteet, vihkimiset ja hautaan siunaamiset toimitetaan asianomaisten kanssa sovittuun mukaisesti.
Seurakunnan tiloja ei toistaiseksi voi varata eikä vuokrata kokouksisiin.
Ajankohtaiset tiedotteet saat verkkosivuiltamme siilinjärvenseurakunta.fi ja lehti-ilmoituksista. Seuraamme tilannetta ja noudatamme viranomaisten antamia ohjeita.

Verkkokanavat: Siilinjärvenseurakunta.fi, Vapaaehtoistyö.fi/siilinjärvi, Facebook: siilinjärvenseurakunta, Instagram: siilinjärvenseurakunta, Twitter: siilinjärvi_srk

SIILINJÄRVEN KIRKKO
Haarahongantie 2

Kirkko avoimna keskiviikkoisin klo 11.30–13 hiljentymiseen ja sielunhoidolliseen keskusteluun. Pappi ja diakoniaityöntekijä tavattavissa.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO
Haarahongantie 4

Ei tilaisuuksia.

VUORELAN KIRKKO
Rissalantie 2

Ei tilaisuuksia.

MUUTA

Veteraanipäivän rukoushetki ja seppelten lasku ma 27.4. klo 10 Siilinjärven sankarihautausmaa. Soranta, Kajava. Yhteistyössä Siilinjärven kunta. Seuraamme viranomaisten ohjeita ja tilaisuus järjestetään, jos koronavirus-tilanne sen sallii.
Länsirannikon retki 18.–20.8. Mm. Kristinankaupunki, Kaskinen, Närpiö.

Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumishojet seuraavassa lehdessä.

JÄRJESTÖT

KUOPION NNKY
Vuorikatu 22

Verkkokanavat: www.knnky.fi, www.facebook.com/nnkykuopio, www.instagram.co/kuopio_nnky/ Toiminnanohjaaja Sirpa-Sari Borg-Holopainen p. 044 772 1928 tavoitettavissa ma–pe 9–15.
Koronaviruksen takia NNKY:n tiloihin sovitut yleisökokoukset on peruttu toukokuun 2020 loppuun saakka.
Tule mukaan toimintaamme vapaaehtoiseksi! Vapaaehtoistoiminta antaa henkistä pääomaa, mahdollisuuden omien lahjojen likoon laittamiseen, merkityksellistä yhteisöllisyyttä, iloa ja mielekästä arkea.
Kuopio NNKY:n toiminnassa on mukana joukko tyttöjä ja naisia eri ikäryhmistä ja etnisistä taustoista. Mukaan mahtuu monenmoista elämäntarinaa iloineen ja suruineen. Yksi asia on kaikille yhteistä: jokainen on ainutlaatuinen. Vapaaehtoisille on tarjolla mm. seuraavia tehtäviä: eri piirien ja kerhojen ohjaaminen, kahvitus- ja tarjoilutehtäviä, tilaisuuksiimme lausujia, laulajia, soittajia, hartaushetken vetäjiä jne.
Kiinnostuitko toimimaan meillä Kuopion NNKY:ssä vapaaehtoisena?
Kysy lisää toiminnanohjaaja Sirpa-Sarilta, niin rätätälöidään juuri sinulle sopiva vapaaehtoistehtävä!

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
Kuninkaankatu 22

Herättäjän kirkkopyhä su 26.4. klo 10 Nilsin kirkossa. Saarna Anna Väättänen.
Ruska-aika lähestyy tuota pikaa! **Lähde mukaan valloittamaan Ylläs Sionin virsillä 29.8.–5.9.** Bussi lähtee Kuopiosta, matkan johtajana Reijo Mattila (toinen bussi Seinäjoelta). Retken ohjelma löytyy: www.h-y.fi/ tapahtumakalenteri ja sitä voi tiedustella ja ilmoittautua: Matka-Kyllönen Oy puh 08 652 0771 s-posti: matkatuomisto@matka-kyllonen.inet.fi

POHJOIS-SAVON EV.LUT.
KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11

Toimisto avoimna ma–ti klo 12–16.
Puh. 044 9812 908. Facebook: Pohjois-Savon Kansanlähetys.
Twitter: @SEKL Savo.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

OlenNainen-naistenpäivät la–su 28.–29.3. toimintakeskus Hupelissa on jouduttu peruuttamaan koronaviruksen takia. Tilaisuus siirretään uuteen ajankohtaan, josta ilmoitamme myöhemmin.
Rukous- ja raamattupiirit: Kuopion NNKY:llä **peruttu**. Sanasta suuntaa elämään-raamattupiiri to 26.3., 2., 9., 16., 23. ja 30.4. klo 18 Merja-Riitta Jaakkosella, Sarmakkolammentie 1 B 36, Kuopio on **peruttu**.
Juankoski: Ke 22.4. klo 18 Hyvän sanoman ilta on **peruutettu**.

SUOMEN LUTERILAINEN
EVANKELIUMIYHDISTYS

Ei tilaisuuksia.

KUOPION KRISTILLISET
ELÄKELÄISET

Ei tilaisuuksia.

NILSIÄN ELÄKELÄISTEN
KRISTILLINEN YHDISTYS

Ei tilaisuuksia.

KUOPION YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22

Kuopion rauhanyhdistys on päättänyt keskeyttää tilaisuuksien järjestämisen toukokuun loppuun asti.
Päätös perustuu valtioneuvoston suositukseen olla järjestämättä suuria tapahtumia koronavirusepidemian hillitsemiseksi. Nettiseuroja voi kuunnella sivuston nettiseurainfo

LÄHETYSYHDISTYS KYLVÄJÄ

Ei tilaisuuksia.

Pitopalvelua

Ilon ja surun keskellä
olemme palveluksessanne

Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät ja lämpimät pitopöydät.
*pitopöytä sisältää tuoret ruiskuriset riisipiirakat ja perunarieskat ilman lisämaksua

Kotileivonnaiset tilauksesta, ilmainen kotiinkuljetus

Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henkilökunta jne.

Kotileipomo S Pitopalvelu PIIRAKKA & PULIKKA

Sari Tenhunen

p. 050 305 1737

piirakkapulikka@hotmail.com

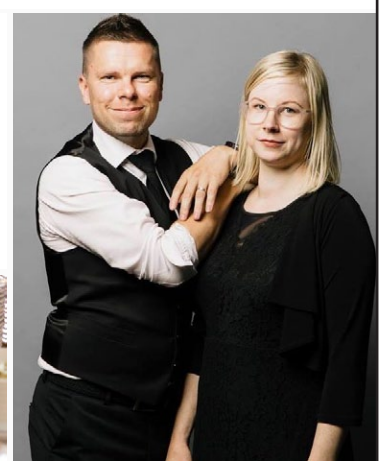
Luotettavaa ja ammattitaitoista
Kukka-, hautaus- ja pitopalvelua

Palvelemme Tuusniemellä, Riistavedellä,
Vehmersalmella sekä lähikunnissa



Kukkatupa

Kukkatupa, Huoltotie 5, Tuusniemi p. 017-661610

19 53
KUOPION
HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN

HAUTAUSALAN AMMATTILAISET

KUOPION HAUTAUSTOIMISTO NIIRANEN
& KOIVUMÄEN KARTANO

Kuopion hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Kaupunki tiedottaa

Kansallinen veteraanipäivä 27.4.2020

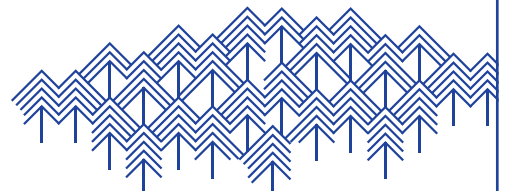
Kansallisen veteraanipäivän juhlat on peruttu niin Kuopion kaupunki- kuin maaseutualueillakin Koronaviruksesta johtuen.

Seppeleet lasketaan sankarihaudoille 27.4.2020 seuraavasti:

Juankoskella klo 11.30
Karttulassa klo 10
Kuopiossa klo 10
Maaningalla klo 9
Nilsissä klo 10
Vehmersalmella klo 9

KUOPIO

www.kuopio.fi

APUA ASIAKIRJOJEN
LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45, p. 046 921 4720,
JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoimna 24/7
linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

• Matot
• Vuodevaatteet • ym.
PESULA
PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
pyykkisatama.fi

Mainosmyynti

Eine Kotamaa 050 315 5849

eine.kotamaa@slpmedia.fi



KUSTANNUS

Seuraava julkaisupäivä 29.4.,
varaukset 20.4. mennessä.



ERJA LYYTINEN laulaa kaipauksesta, viihtyy luonnossa ja muistaa äitinsä neuvoja: kunnioita muita ja itseä.

BLUESIN KUNINGATAR löytää aina auringon

Euroopan toiseksi paras blueskitaristi Erja Lyytinen rakastaa vanhojen kirkkorakennusten tunnelmaa ja tekee pääsiäispashansa itse. Lapsuusmuistot heräävät erityisesti savolaisissa metsissä.

Muusikko **Erja Lyytisen** puheessa kuuluu savolainen korostus. Sitä vastoin savon murteen sanoja on vaikea enää havaita, sillä ne ovat ehtineet kadota Etelä-Suomessa vietettyjen 20 vuoden aikana.

”On aina jännää tulla käymään Savossa. Siellä aika tuntuu pysähtyvän”, Lyytinen sanoo.

Savo ja erityisesti Kuopio herättävät Lyytisessä paljon muistoja. Hän kertoo olleensa aikoinaan oikea metsä-tyttö, joka viihtyi puiden keskellä paremmin kuin leikkipuistoissa.

”Metsä oli ihana paikka, missä maahiset ja keijut asuivat. Leikit olivat aina täynnä mielikuvitusta.

Pääsiäisen tienoilla luonnosta kerättiin pajunkissoja ja kotona maalattiin pääsiäismunia. Äidillä oli tapana kaivaa esiin tietyt pääsiäiskoristeet joka vuosi.”

Myös perinneruoat ovat lapsuudesta tuttuja, ja ne ovat säilyneet muusikon elämässä nykypäivään saakka. Herkuttelijaksi tunnustautuvan Lyytisen perheessä on syöty mämmiä tänäkin vuonna jo reilusti ennen pääsiäistä.

”Ja pashan teen itse aina, kun siihen on aikaa. Myös pääsiäiskortit ovat ihana juttu.”

Äidin rakkaus kantaa sukupolvelta toiselle

Pääsiäinen, kuten monet muutkin vuotuisjuhlat, ovat vahvasti kristillistä perua. Niissä korostuu usko Kristukseen

ja siihen, että hän todella eli keskuudessamme, kuten kerrotaan. Lyytisen elämässä kristilliset tavat ja tottumukset näkyvät arjessa lähinnä juhlina, lomapäivinä ja elämänohjeina. Äidin neuvoista Lyytiselle ovat jääneet mieleen kehoitus kunnioittaa muita ja itseä.

”Ja se, ettei saa satuttaa ketään. Ei itseä eikä toisia. Elämässä saa ottaa myös riskejä, mutta niiden vaarat on hyvä tiedostaa. On oltava kuuliainen itselleen.”

Nuo opit hän haluaa opettaa myös 6-vuotiaille kaksospojilleen **Dantelle** ja **Massimolle**.

”On hurjaa, miten vuodet menevät sitä nopeampaa eteenpäin, mitä enemmän itselle tulee ikää. Se kertoo siitä, että elämä on aika kiireistä.”

Lyytinen ottaa toisinaan omaa lomaa arjen keskelle ollakseen poikiensa kanssa. Keikkailevan muusikon elämään kuuluvat pitkät poissaolot kotoa, minkä voi ottaa onneksi takaisin vapaiden työaikojen kautta.

”Maaliskuinen Blueskuningatar-kierueenikin kesti kaksi viikkoa. Pidän tärkeänä sitä, että poissa ollessani pojilla on hyvä ja turvallinen olla. Nytkin he olivat isänsä hoidossa.”

Euroopan toiseksi paras blueskitaristi

Hienoilta kuulostavat keikat koti-Suomeen ja maailmalle ovat yllättävän rankkoja. Reissut sisältävät leppoisen lomailun sijaan tavaroiden kantamista

paikasta toiseen, esiintymistä ja toimistotyötä. Ja sitten kun loma oikeasti koittaa, on sen ja työn raja varsin häilyvä.

”Olen huomannut miten jännästi työ ja vapaa-aika linkittyvät toisiinsa. Silloin, kun minun pitäisi olla lomalla, saatan huomata säveltäväni uutta musiikkia.”

Lyytisen tapauksessa musiikki tarkoittaa bluesia.

”Sana blues tulee Länsi-Afrikasta Pohjois-Amerikkaan 1700-luvulla laivatujen orjien tunnetilasta, *blue feelingista*, eli surusta ja kaipauksesta. Lauluisa orjat kertoivat elämän epäkohdista ja purkivat tuntojaan.”

Myöhemmin bluesista kehittyi useita eri variaatioita. Lyytisen soittama blues-rock syntyi 1960-luvulla, jota ovat soittaneet myös **Eric Clapton** ja **Jimi Hendrix**.

Lauluja, joilla on sanoma

Lyytinen löysi bluesin 1990-luvulla opiskellessaan Kuopion musiikkilukiassa.

”Opintojen alussa keskityin soul-musiikkiin, mutta oman bändin perustamisen myötä huomasin, että blues on enemmän minun juttuni.”

Ja se todella oli sitä. Tällä hetkellä Lyytinen on *Guitar World* -lehden lukijajäsenestyksen mukaan Euroopan toiseksi paras blueskitaristi heti Claptonin jälkeen, ja koko maailman mittakaavassa hän sijoittui sijalle 14. Lisäksi vuonna 2017 Lyytinen äänestettiin ensimmäisenä suomalaisena vuoden parhaaksi blues-kitaristiksi *European Blues Awards* -äänestyksessä.

”Tuntuu järjettömän hienolta tietää, että vuosikymmeniä tehty työ näkyy ja muut arvostavat sitä. Saan lisää virtaa, kun tiedän, että yleisö nauttii tekemästäni musiikista.”

Herkkuja ja syvällisiä ajatuksia

Lyytinen on valoisa persoona, joka vaikuttaa löytävän auringon minne ikinä katsookin. Puheesta välittyy tyytyväisyys nykyiseen elämäntilanteeseen ja luottamus tulevaisuuteen. Ammatin mukanaan tuomat matkatkin ovat ikävän sijaan mahdollisuus kokea uusia asioita ja poimia vierailta mailta parhaat tavat ja tottumukset omaan elämään.

”Saksalainen hehkuviini eli glühwein ja joulumarkkinat ovat aivan ihania tapoja, joista haluan nautiskella. Samoin luostarijuustot, hunaja ja viini. Yksi urani erikoisimmista päivistä liittyy muuten saksanmatkaan. Olin luostarissa yötä, kävin keikalla vankilassa ja backstage oli rakennettu vankilan kirkkoon.”

Kirkko oli Lyytiselle mieluinen tauko-huone, sillä sinne hän olisi suunnannut joka tapauksessa.

”Minua kiinnostavat kirkkojen harras tunnelma ja niiden kauneus. Minusta on syväkdyttävää ajatella, kuinka paljon rakennus on kutsunut aikojen saatossa ihmisiä rukoilemaan ja toivomaan hyvää toisilleen”, Lyytinen sanoo.